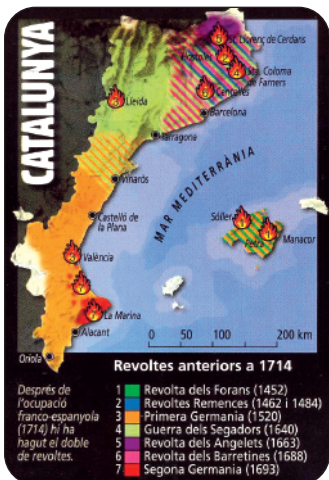

l'Estel
Bellavista,44
07240 Sant Joan

Telèfon
971 85 85 80
657 012 568

L'ESTEL

www.racocatala.com/esteldemallorca
E MAIL estel@premsaforana.com

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XXVII. NÚMERO 629

15 DE JUNY DEL 2008

PREU: 2 €

CAN PICAFORT

És na Margalida Perelló (Sa Rossa). Samare, Magdalena sa Rossa, va obrir l'Estany i Cafè sa Rosa l'any 1936 al carrer Isabel Garau de can Picafort. Ara, la seva filla n'és la titular.

Fa 40 anys que en Rafel Pomar de Muro va obrir la botiga de moda Alsius a l'Avinguda Colom,25 de Can Picafort. Ara, se prepara per la jubilació. Tel. 971 852 696

Fa 4 anys que l'Ajuntament de Santa Margalida va posar plaques a la Plaça de Jaume Mandilego i Buchens a la plaça de davant el port esportiu de Can Picafort. En Jaume fou el primer nin nascut a Can Picafort ara fa 92 anys. Va regentar durant la seva vida laboral el Restaurant Mandilego. Ara diu amb tota la raó: -aquesta és la meua plaça. I per molts d'anys, l'amo en Jaume

Molts cristians catalans s'allunyen de l'església per culpa del fatxes forasters Rouco & Losdemonios

Reproduït de www.elplural.com

Cardenal de Barcelona: “Digo no a la renovación de Losantos”

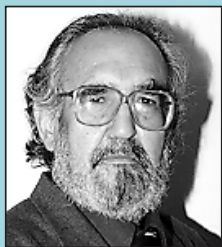
La ofensiva contra la COPE se multiplica

ELPLURAL.COM

La ofensiva contra la COPE se multiplica. Afirmaciones de Lluís Martínez Sistach, cardenal de Barcelona, a *La Vanguardia*: “En la última reunión del comité ejecutivo de la Conferencia Episcopal Española fuimos informados del propósito del consejo de administración de la COPE de renovar el contrato al señor Federico Jiménez Losantos. Manifesté mi desacuerdo. El programa matinal, y algún otro, no fomentan la concordia ni la serenidad, sino la agitación y la crispación”.

LA REVISTA DELS EMPRESARIS

Foc i Fum

MATEU MARIÓ, natural i vesí de Sant Joan

Aquesta setmana passada he fet la meua feina periodística per Can Picafort al municipi de Santa Margalida, un lloc on, com a la majoria de pobles de la vorera de mar hi trobes gent de totes les races i nacions. Com que vaig amb caminadors a una velocitat molt reduïda, tenc temps de saludar a molta de gent, que a més me mira quan veu la meua forma pausada de caminar.

Me trob amb uns alemanys i els dic. -Bon dia. Ells me responen i me diuen: -Que sou espanyol? No els responc, jo som un català de Mallorca. -I Mallorca que no és Espanya? me demanen. Mallorca és una colònia d'Espanya. Fa 300 anys, els castellans ocuparen aquesta terra i encara hi són, espolien i roben els nostres diners i d'aquesta manera ells van bons, mentre aquí la sanitat, l'ensenyança, les infraestructures totes, tenen molt que desitjar. Sabiem que els espanyols havien robat durant 300 anys a les seves colònies d'America i que eren molt lladres, però no sabiem que Catalunya, València i Mallorca fossin colònies d'Espanya i que els espanyols continuessin espoliant colònies. Mos despedim, però l'endemà el mateix matrimoni m'atura pel carrer i me diuen. -Eh, català, mos va agradar molt la teua explicació. No en sabiem res. Moltes gràcies.

El mateix dia veig un home d'edat, gran i gros i ja l'he escomès. -Bon dia mallorquí. Si que som mallorquí, i de Muro. Mira la meua senalleta i diu: I que dus aquí. Això és l'Estel, va 28 anys que el faig. -Feia temps que no els veia, me diu. -Ten regalaré un, i si t'agrada no ten prives, només es un euro vint cada dues setmanes. Idò el m'envies a Muro, el te pagaré pel banc.

Però no tot són flors i violes. Entr a un bar de la vorera de mar i l'amo que és un foraster, me diu. -No el vull a aquest diari catalanista. I que el puc deixar pels teus clients, li deman. Si, deixau lo per aquí. -Jo no se perquè sou anticatalanistes, els dic, si el Rei en Jaume era català i va engegar als moros fora de d'aquí. No, diu un altre, el Rei en Jaume era el Rei d'Aragó, Catalunya només era un contactat. Si, els dic jo, però com que els aragonesos estaven terra endins, no tenien vaixells ni barques, el Rei en Jaume va venir amb els catalans que en tenien moltes. I la gent no sap que contestar.

És important saludar a la gent, i saludar-la en català. Els mallorquins, valencians i catalans s'alegren, els forasters contesten: Buenos dias, però els estrangers contesten: Bon dia. I me trob un matrimoni que em pensava que eren alemanys i me contesten; per favor, parleva-nos anglès que som danesos. -I que en pensau dels de Grenlàndia que volen ser independents de Dinamarca. Ok, no hi tenim res en contra, me diuen. I jo pens. Si a un espanyol li parles de la independència d'Euskadi o de Catalunya, se posa furiós com un serbi i te diu de tot.

ANDREU SALOM I MIR

Des d'aquestes pàgines hem procurat donar notícia dels fets i del tarannà d'un estat - nació, l'espanyol, que s'ha anat conformant, d'antuvi, al voltant del nucli castellà i que, en els darrers tres segles, s'ha manifestat, en la seva decadència caracteriològica i marcial (ha perdut totes les seves colònies exteriors, tret de Ceuta i Melilla), com un pseudo - imperi expansionista ... vers les colònies interiors i illes adjacents. De fet, si consultam alguns mapes castellans del segle XIX, podem comprovar les denominacions corresponents que fan dels diversos territoris *hispaniae* (a banda de l'Espanya pròpiament dita, s'hi inclouen els territoris assimilats, o l'Espanya assimilada, i els territoris en vies d'assimilació, entre ells els Països Catalans). L'ús de la força i la violència, a partir del segle XVII, per part de l'hegemònica Castella, nucli espanyol central afavorit per la seva aclaparadora superioritat demogràfica i militar - ja que no pels seus ideals - ha estat determinant en la construcció de l'actual Espanya, estructurada al voltant d'una ideologia nacional i política basada en el poder absolut - amb unes *gracioses* concessions puntuals de tipus autonòmic - de l'irredentisme castellano - espanyol.

El nacionalisme espanyol, com a font principal d'aliment ideològic de l'estat - nació, Espanya, representa la naturalització de la seva expansió territorial i la integració total en la vida diària dels ciutadans. L'ocultació d'aquest projecte, fortament nacionalista i nacionalitzador, basada en un teòric no - nacionalisme oficial i en un aparent internacionalisme modernitzador, projecta sobre "els altres" (entre ells *nosaltres*) tots els dimonis "nacionalistes" possibles, quan precisament les mostres més clares i fefaents de nacionalisme abrindat hom pot trobar-les entre ells mateixos, entre els qui, precisament, es declaren "no nacionalistes". Aquesta pràctica implica tant els partits polítics espanyols, com els mitjans de comunicació i àmplies capes de la població (és el que

Quatre mots sobre l'estat - nació espanyol

alguns politicòlegs han vengut a denominar **nacionalisme banal**, que seria la naturalització del nacionalisme com a part intrínseca de la vida, com un element quotidià de l'existència, que actua mecànicament sobre el subconscient individual i col·lectiu). Aquesta condició tan *nacionalista*, tan *patriòtica* és, però, curiosament, curosament omesa, i fins i tot negada rotundament. Les màximes, i més palpables, pràctiques *nacionalistes*, no són considerades, doncs, oficialment, com a tals. Hem d'afirmar, per tant, que el vertader nacionalisme és el de l'estat - nació, i la resta, el de les comunitats dites *històriques*, són, essencialment, succedanis o simples reaccions al primer.

En el sentit esmentat, una de les claus per entendre l'origen de tots els conflictes inter - nacionals és la monopolització de la violència per part de l'estat - nació i el triomf del nacionalisme hegemònic (ací, l'espanyol) sobre la desfeta d'altres nacionalismes alternatius (català, base), sobre els quals el primer projecta, com hem dit, tots els defectes imaginables. L'estat - nació espanyol s'ha anat construint, durant els darrers quatre segles, sobre la base de l'ús indiscriminat de la violència, i mai no ha ofert cap tipus de sortida ni d'alternativa possibles, ni dialogada, ni consensuada, ni molt menys mitjançant una política de futur democràtica sense condicions prèvies ni imposicions. L'ocupació militar i el nou ordre imposat (el dret de conquesta i el decret de Nova Planta) fan part de la dinàmica conflictiva que sempre ha predominat en aquest estat. És per això que mai no ha demanat, ni demanarà, cap tipus de disculpa ni pels judicis sumaríssims ni pels crims del franquisme (com l'afusellament de Lluís Companys, únic cas a Europa d'un president democràtic assassinat per un règim feixista).

Cal asserir, doncs, que no hi ha hagut mai cap ruptura ni cap reforma política en profunditat, ni menys encara amb voluntat democràtica de cara a un futur de respecte a les llibertats individu-

als i col·lectives de convivència i normalització política. El que realment s'ha fet és perfeccionar el domini espanyol i, alhora, assegurar els mecanismes de subjecció i supeditació de les altres nacionalitats. Tot plegat va adobat amb una capa de modernització i de reformes puntuals pel que fa a l'eficàcia del control governatiu central, de l'espoli fiscal i de la manca de finançament, dit *autonòmic*. Amb el *nou ordre*, derivat d'una mena de democràcia a mida i, més aviat, conjuntural, han canviat un xic les formes però no els objectius (l'anorreament de les realitats nacionals no espanyoles, com els Països Catalans) ni la finalitat última (la consecució d'un estat unificat i nacional uniformitzat). Un dels mitjans subtils per aconseguir-ho és la manipulació total del llenguatge, car la llengua té un paper vital en el funcionament de la ideologia i en l'estructuració de la consciència ideològica, cosa que per a un estat - nació de tall jacobí esdevé primordial.

No hi ha cabuda, per tant, en aquest estat, per a la restitució de les llibertats col·lectives (i no n'hi ha, doncs, per a la convocatòria de consultes o referèndums populars a les comunitats o nacions històriques) per tal com resten segrestades per una suposada sobirania espanyola, de naturalesa abstracta, però sacralitzada per la *constitució* i fonamentada, repeteixo, en una gran superioritat demogràfica. Però l'anomenada "nación española", Espanya, derivada d'un estat - nació artificialment conformat, sense cap tipus de consens o pacte entre iguals, té data de caducitat - com Iugoslàvia i la Unió Soviètica - i sempre ha portat en el seu si, des de la seva gènesi, el germen del seu esvaniment, quelcom inherent a tot ens artificial que arriba a constituir-se en una mena de metastasi compulsiva i absorbent.

BERNAT JOAN I MARÍ

dirigent d'Esquerra

Anomalies constitucionals, normalitats nacionals

Hi ha unes quantes –poques– formacions polítiques que constitueixen una pedra a la sabata (es pot expressar de moltes més maneres, generalment totes extraordinàriament gràfiques i alguna àdhuc escatològica) en el context del “patriotisme constitucional” espanyol que, majoritàriament, les forces polítiques hispanes pretenen construir. Es tracta de forces polítiques que posen de manifest que el mapa polític espanyol no és com el francès, l'alemany, el portuguès o el nordamericà, per posar uns quants exemples. I que tampoc no té res a veure amb el mapa polític de l'alternança espanyola del segle XIX, que s'hauria volgut traduir a la democràcia de finals del segle XX i de principis del segle XXI. Aquests partits desdibuixen l'Espanya alternant entre populars i socialistes (amb, com a molt, una tercera força que pogués arbitrar una mica, tot i que, per fer

aquest paper, es troba completament desubicada, a l'extrem de l'esquerra). I, sobretot, configuren un mapa diferent, més enllà de la pròpia política.

La més potent d'aquestes forces polítiques és la coalició CIU (formada per Convergència Democràtica de Catalunya i Unió Democràtica de Catalunya). El pujolisme, amb tots els seus defectes (des d'aquesta mateixa tribuna l'hem criticat a bastament) va tenir la virtut d'impedir que la Catalunya de la Transició tengués com a únics referents polítics UCD, PSC-PSOE i el PSUC, i va marcar clarament un espai nacional fort i cohesionat. Al llarg dels anys, aquesta mena d'"església nacionalista" que configurava el pujolisme es va anar diversificant, gràcies a l'augment de pes polític d'ERC, el vell partit republicà i nacionalista que havia estat hegemònic a Catalunya durant l'etapa republicana. Per tant, quedava clarament configurat un mapa

polític allunyat de l'alternança hispànica i de la dominació clara dels partits espanyols.

Al País Basc, ens trobam amb un fenomen diferent: al principi de la transició hi entra amb força el partit que històricament havia estat hegemònic durant la república, el Partit Nacionalista Basc. Contràriament al que li va passar a Esquerra, en relació a Catalunya, existeix una continuïtat democràtica molt clara al País Basc, entre l'etapa republicana i la transició. El paper que feia el PNB durant la república és el paper que, amb alguna sotragada important (com la que va provocar l'escisió que donà lloc al naixement d'Eusko Alkartasuna), ha anat realitzant durant la transició a la democràcia fins a l'actualitat.

I no hi ha gaire cosa més que alteri l'entramat que afavoreix el patriotisme constitucional. Sí que, en certa manera, també contribueixen a diversificar-lo forces polítiques com el Bloque

Nacionalista Galego (BNG), Nafarroa Bai o, fins i tot, si m'apuro, Coalició Canària. Però, indiscutiblement, en menor mesura, perquè no es tracta de forces homogènies, sinó de coalicions. I, dins cadascuna d'aquestes coalicions, hi ha partits que no accepten l'actual organigrama constitucional espanyol, però n'hi ha d'altres que sí que s'hi troben relativament còmodes. Per tant, no es pot dir que facin el mateix paper que PNB, EA, CIU o ERC. Es tracta d'una altra història, amb uns plantejaments clarament diferents.

Anivell insular eivissenc, les podríem comparar, per exemple, amb Eivissa pel Canvi, on tenim components que no se senten còmodes dins l'actual constitució espanyola, mentre que n'hi ha d'altres que la troben prou acceptable i no els reca per res l'actual organització de l'estat.

Les forces polítiques que, a hores d'ara, amb més o menys

influència i capacitat de decisió, constitueixen una “anomia constitucional” són, alhora i bàsicament, el referent d'una certa normalitat nacional a països com Euskadi o com Catalunya, claríssimament mal encaixats a l'Estat espanyol, i no reconeguts com allò que són, sinó considerats com a “autonomies” de l'estat de les autonomies”, al mateix nivell que ho puguin ser, amb tots els respectes, Cantàbria, Castella-Lleó o Andalusia.

Per això no ens ha de sorprendre que, de tant en tant, tant al PP com al PSOE (als quals se'ls ha afegit, després de les últimes eleccions generals espanyoles, Izquierda Unida), surtin veus que reclamin canvis en la llei electoral espanyola. Es tracta d'enginyar-se les per mirar de difuminar les forces polítiques que posen un interrogant més que gros dalt la viabilitat de l'actual marc constitucional espanyol.

QUIM GIBERT

psicòleg i coautor d'*Elogi de la transgressió*

Quan parlar és més que parlar

El psiquiatre Boris Cyrulnik diu que atribuïm sentit a les coses perquè el nostre és un món viu, que es mou a cavall de la memòria i els somnis. A fi i efecte d'exemplificar-ho, Cyrulnik ens relata una història d'un pare feinejant en el jardí mentre la mainada guaita la televisió en el menjador. Quan el pare entra un moment a casa el sorprèn veure la cara de terror que la pel·lícula desvetlla en els seus fills. En la pantalla, un home és a punt de prendre's una tassa de te. Una estona abans, algú ha ficat cianur en el te, però el pare, com que era en el jardí,

no pot lligar caps i troba exagerada la reacció dels fills. I és que la canalla dedueix que el risc que corre l'home és mortal. Simultàniament una mateixa escena esfereïx aquells que han seguit fil per randa el film i deixa indiferent a qui contempla una imatge aïllada. Per la mainada, la tassa de te representa més que una tassa de te, atès que tenen ben enregistrada la seqüència anterior, la del cianur. I, en conseqüència, el possible desenllaç fatal que es pot desencadenar en una seqüència posterior. És a dir, el present que observen els vaillets ha quedat impregnat per un passat recent, fet que provoca angonya tan sols de pensar en un futur immediat. Només qui va seguint la pel·lícula disposa d'una panoràmica del que s'esdevé. Això explica el contrast emocional que es produeix entre

la canalla i el pare.

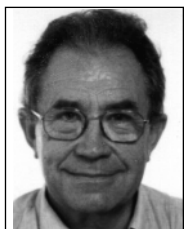
Aquest relat és extrapolable a l'àmbit dels usos lingüístics. I és que quan els catalanoparlants ens passem sistemàticament al castellà és probablement perquè ens estem massa hores en el jardí, que vindria a representar un espai d'evasió. Veure el film sencer des del menjador, que vindria a representar un espai proper a la nostra realitat sociolingüística, és un patiment gens exagerat. Bàsicament perquè la realitat sociolingüística del català va de mal borràs, salvant les excepcions que vulgueu. Aquest *dolor de llengua*, que diria el magnífic escriptor Enric Larreula, no és entès per qui tot d'una entra des del jardí. Senzillament perquè el fragment televisiu que pugui contemplar en aquell incís no li transmet cap

dada significativa.

Arran de la fragilitat en què es mou el català, sobretot a l'hora de fer-lo servir, parlar castellà representa molt més que parlar castellà: representa arraconar progressivament els usos lingüístics interpersonals del català, amb la qual cosa la llengua corre el risc d'extingir-se. I ens agradi o no, en som còmplices.

Sentir el forner parlant en castellà a un client mentre esperem el torn, no implica que el forner no sigui competent en català (o que ens pugui entendre). Ser capaços d'encetar converses en català sovint depèn de nosaltres. És una qüestió de voler-ho. Tant com persistir malgrat que ens responguin en castellà, perquè en més d'un cas l'interlocutor s'acaba passant al català. En aquest sentit, Cathy Sweet-

ny, una filòloga irlandesa que des de 1969 viu a Mallorca, diu «tenc per norma avançar-me a saludar jo primera i adreçar-me a l'interlocutor en català per així establir la llengua de comunicació». De fet, parlar en català representa molt més que parlar en català: representa revitalitzar, en hores baixes, la nostra principal senya d'identitat. Per Francesc Ferrer i Gironès, polític i escriptor, amb una sola actuació en tindríem prou: «Seria que els catalans mai no abandonéssim la llengua, en cap cas (...) Si tots sempre parléssim en català, sense renunciar-hi mai, ja seria suficient. Cal saber que jurídicament no tenim cap obligació de parlar en cap més altra llengua que la nostra». I és que la màxima de Ferrer i Gironès era: «Qui estima la llengua, la fa servir».

ALEXANDRE PINEDA
I FORTUNY

Confusions mentals provocades

Perquè negar-ho?, sóc procliu a l'ús de paraules poc conegudes, o que he tret dels diccionaris treballant, o que són de procedència científica, què és una de les meves aficions lectores. Les confusions mentals provocades que faig servir per encapçalament, ni podem dir metonímia, precisament perquè és el procés del pensament on hom confon, designant una noció amb el nom d'una altra, prenent l'efecte per la causa, el contingut pel continent. Aquí finalitzo la presentació i m'endinso en les paraules que l'estatus ha difós amb l'objectiu de socialitzar-les, per aconseguir-ho, ho ha ejectat de sempre amb força, sobre l'inconscient de la ciutadania de forma malèvola, o sigui amb l'objectiu d'obtenir-ne profit polític i social que sempre va acompanyat de l'econòmic.

Bé, els catalans podem ser "polacos", amb el sentit que han volgut estendre que al parlar una altra llengua a la seva, pretenien insultar-nos usant la xenofòbia, els més cultes, sabien què a Polònia, sempre els estossinaven, ara els alemanys, ara els russos i no els deixaven ser ells mateixos, d'aquí l'intent d'insult. L'altra és dir-nos separatistes, quan no en som, aquí m'expresso amb el meu esperit provocador i càustic que acostumo, no som separatistes d'Espanya, perquè per separar-se abans s'ha d'estar unit i mai hem estat units amb els espanyols, aquesta "unitat" una altra paraula, mal concep-

tuada, fallida, per ser ells, maldestres, i no sotmetre el seu pensament dins dels àmbits de la racionalitat, sinó a la simple cobdícia i tractar-nos com a botí. Separar-nos? impossible! mai hem estat units! Si treballem per alliberar-nos, és perquè el que en diuen unitat és subjugació dura, la més abrupte coneguda. Aquesta és la realitat. L'estar junyits, als encadel·lats masclistes de l'estat els foragitem, ells s'emanciparan com a carcellers, nosaltres com a poble independitzat ens encimbellarem com a nació, en simbiosi perfecta amb totes les del món. La corresponent cohesió nacional produirà la cohesió social per a tota la ciutadania la de propi llinatge, sense oblidar, com social i humanament correspon, a la dels nousvinguts.

He tocat només dues paraules, la metonímia, i el separatisme, fent-ne una explicació des del meu punt de vista. Deixaré tota paraula estranya, a partir d'ara, i m'endinsaré cap a la crítica ferotge, que també és per a mi agradable. Som-hi!, deixeu-me escriure sobre la independència, política. És tot un projecte molt ambiciós, vist des de la perspectiva de l'escèptic o de l'impregnat fins els molls dels ossos pel nacionalisme espanyol. No ho veiem així els que fa molts de temps i treballem, coneixedors per haver-hi estat molt a prop, -per feina, per converses, per qüestions culturals-, i hem pogut al través del temps ser coneixedors de l'encongida capacitat dels nostres homes públics. He d'emplificar-ho!, ho faré amb

tota la duresa que em proporcionarà l'esbrinar i escodrinjar la realitat caracterològica i ambicions d'una icona com la de l'ex president Pujol de la Generalitat catalana.

Personatge veritablement intocable, i despertador de passions, gairebé sempre immerescudes.

Ningú no ni pot vol negar-li la seva lluita antifranquista, d'ell, i del seu petit nucli d'amics. Em situo, però vull cremar etapes, tot ficant-me directament en la seva etapa de president d'aquest estatment que ni diem Generalitat, però fet i fet podríem dir-ne amb més propietat, quarta Diputació del Principat. Durant el seu supeditat mandat, hom pot contemplar amb calent estupor -vaja oximoron acabo d'escriure, termes contraposats, (calor i estupor), (estupor: immobilitat causada per una gran admiració, i disminució o refredament, de les capacitats intel·lectuals), just el que no sento gairebé per a ningú, i menys pel president Pujol.

Continuo, parlo amb algun jove estudiant de quinze, o vint, o vint-i-cinc anys, ignorats totals de la nostra història: ni orígens, ni almogàvers, ni remences, ni maulets, ni...; de la història de la literatura igual. De llengua que alguns, -no tots- parlen, tampoc en saben del perquè de la realitat de la seva minorització, en definitiva un fracàs social, provinents de pregones incapacitats polítiques, i del *provincianisme* on roman ell i ells, -ho puc trans-ferir sense cap cortesia, amb

maneres rudes, sense cap mirament, als seus bescantadors de l'altre partit que porta els mateixos anys en el poder d'ençà de la democràcia.

L'altre disbarat de no saber, no voler, no tenir les idees clares, per a poder bastir un estat democràtic, és el tema econòmic, fou quan estaven negociant amb el govern de l'estat el finançament, es van apuntar a la LOFCA (Llei de finançament de les comunitats autònomes), quan podien en aquell moment apuntar-se al concert econòmic, en aquest tema els va avisar el polític basc Anasagasti, que s'estaven equivocant de manera flagrant. Els va semblar que cobrar a la ciutadania catalana els impostos directament seria impopular, quanta ceguesa! El segon de Pujol, Roca Junyent volia mantenir el partit tant centrat, que no hi volia un excés de catalanisme, així el rector de Vall-llobrega, recentment traspassat, fou expulsat de Convergència per independentista! Quins polítics!.

És hora ja, de fer una passa endavant, ja coneixem la migradesa intel·lectual dels nostres homes públics, i tanmateix, no podem oblidar mai, tots els fets i mentides ens ho confirmen minut a minut, que l'únic què volen els poder fàctics, és una manera centralitzada, radial, castellana, de l'estat, i així treballen, mai no podran comptar amb nosaltres. Tot aquell què es conformi en aquestes realitats, no el podem empadronar en una nació lliure, quan esdevingui l'emancipació. Un incís contradictori

de la darrera frase: tothom que ara es proclama espanyol de veres, es canviarà de camisa en vint-i-quatre hores i dirà que ell sempre ha estat per la sobirania del poble català i per la llibertat en majúscula.

El regne espanyol ens succeïa molt i molt, tothom ha de saber-ho, van passant desenes d'anys i es van multiplicant els que tenen el cul comprat per un partit polític, per un lloc a l'administració, cal denunciar-ho amb contundència, i desvetllar consciències per a sempre més. Tot allò què diuen de modernitat, són grans nyepes, mai desmantellaran la xarxa d'interessos, on hi ha uns territoris -els catalans- mantenint contra tota lògica econòmica, a d'altres enfangats en la inoperància econòmica, aquests privilegis pecuniaris tant passius que desmotiven les ganes de treballar, són els subvencionats pel desori del plantejament fiscal. Quan la junta andalusa reduirà els dos-cents cinquanta mil (250.000) funcionaris?, manera bruta de mantenir els vots comprats! Tots aquests desgavells venen a augmentar escandalosament totes aquelles classes i castes, que la seva única *virtut*, és la fidelitat inexpugnable a l'estructuració estatal. Qualsevol forma lògica de democràcia, admet només el valor de la veritat. Aquestes realitats de desajustos econòmics, fan inviable la prosperitat general, la justícia i de retop inhabiliten la democràcia.

Los demonios provoca bregues i divisions dins la pròpia església i el PP

Idò, que se pensaven! L'església espanyola i el PP han creat i engreixat aquesta puta cabra loca aragonesa; idò ara que l'aguantin i que se'l mengin amb patatetes fregides. Cria corbs i te trauran els ulls!

Reproduït de www.elpais.es

Juicio a la 'estrella' de la Cope El cardenal Amigo reconoce que la Cope es "un dolor de cabeza"

MIGUEL MORA - Roma - 29/05/2008 El ideario de la Cope es "un dolor de cabeza permanente para la Conferencia Episcopal", y ésta ha

vivido una "disparidad de opiniones" al afrontar la renovación de Federico Jiménez Losantos. Eso dijo anteanoche en Roma el cardenal arzobispo de Sevilla, Carlos Amigo, durante el acto de presentación del 50º aniversario de la revista *Vida Nueva*, celebrado en la Embajada española ante la Santa Sede.

Del 14 de juny al 14 de setembre es celebrarà l'Expo Zaragoza 2008

Una Exposició Internacional dedicada a l'aigua i el desenvolupament sostenible que pretén acollir fins a 8 milions de visitants i ser una eina per al debat, la posta en comú d'experiències innovadores i el compromís per a un futur amb aigua de qualitat per a tothom.

Milers d'obres i especialistes treballen aquests dies a corre-cuita en un recinte de 25 hectàrees de superfície que s'ha creat a propòsit a la vorera del riu Ebre, a poca distància del centre de Saragossa, que acollirà els pavellons on estaran representats més de cent països i totes les comunitats autònomes espanyoles.

Una delegació balear encapçalada per les conselleres d'Interior, María Ángeles Leciñena, i de Comerç i Indústria, Francesca Vives, ha visitat les obres i ha posat especial èmfasi en el pavelló de les Illes Balears, un espai de 380 metres quadrats que vol donar a conèixer la gestió de l'aigua en una geografia insular i sense excedències, que es complementa amb una zona de 2.500 metres destinada a la gastronomia balear.

Els hexàgons

El pavelló té un reclam exterior especialment vistós, inspirat en una repetició d'hexàgons –la molècula de l'aigua– brillants que evoca la visió aèria que es té quan s'arriba a l'arxipèlag, amb colors que passen del blau més intens al color de la terra.

L'espai de les Illes Balears tindrà un important caràcter audiovisual, amb imatges que continuament s'aniran projectant a les teles que embolcallen tot el recorregut. També l'olor acompanyarà la visita, gràcies a uns tubs que deixaran sortir diversos aromes.

L'entrada simula un avenc i les imatges presentaran les singularitats de les illes. A continuació s'entrarà dins un aljub i allà s'hi donaran a conèixer diversos elements propis de la cultura de l'aprofitament de l'aigua. La part final del recor-

regut –que tindrà una durada de 15 minuts– es presenta com la més espectacular: una cisterna de vuit metres d'altura en el qual el visitant farà un viatge sensorial a través de l'aigua i el seu cicle.

En els primers deu minuts de la visita es projecta un calidoscopi d'imatges a les parets de l'avenc, que incideixen en el fet insular, en la geografia, la climatologia, la flora i la fauna. Es mostren multitud d'hàbitats en els que l'aigua és un element indispensable, en un viatge que va des de la mar fins als cims més elevats, des de les albuferes o les salines fins als gorgs de la Serra de Tramuntana o els llacs subterranis de les coves.

En l'aljub, el visitant hi romandrà cinc minuts més. Durant aquest temps es farà un viatge en la història per conèixer quines són les aportacions deixades per l'home al llarg de la història. El punt d'aigua és sempre la referència en els poblats humans i, a partir d'aquí, existeixen multitud d'estructures hídriques que van des dels aqüeductes fins a les fonts, els banys públics, els sistemes de clavegueram, els safareigs, els molins de vent, els embassaments o les modernes dessalinitzadores.

Durant els darrers minuts del recorregut, el visitant tindrà la sensació d'estar dins una cisterna de grans dimensions en un efecte en el que es cerca un fort impacte.

La inversió

La inversió realitzada pel Govern de les Illes Balears en el pavelló és d'1'9 milions d'eu-

ros. Asseguren que en ell s'ha volgut fugir del folklorisme i que s'ha optat per donar un missatge més subliminal, malgrat també el Govern aprofita per donar a conèixer l'experiència insular relacionada amb la gestió de l'aigua: tarifes progressives, dessaladores, aprofitament de l'aigua de Sa Costera, depuració i reutilització de l'aigua, etcètera.

Una característica peculiar de la infraestructura balear és que és totalment desmuntable i que, després de la clausura de l'Expo, es podrà visitar a Palma.

En l'apartat gastronòmic, es farà promoció dels productes més valorats a l'exterior, com són el vi, l'oli d'oliva, el formatge, la sobrassada, l'ensaimada i les herbes.

El recinte

El pavelló de les Illes Balears es troba situat al costat dels de Catalunya, València i Múrcia i a pocs metres del d'Espanya.

Completen l'Expo Zaragoza 2008 un aqüari fluvial únic a Europa, un pavelló-pont sobre l'Ebre de 7.000 metres quadrats que connecta el recinte amb la ciutat, sis places temàtiques dedicades a temes diversos relacionats amb l'aigua, un pavelló dedicat a iniciatives ciutadanes construït amb palla i fang, un palau de congressos, 62.000 metres quadrats de pavellons que representen els països i les comunitats autònomes participants, i una impressionant Torre de l'Aigua, de 76 metres d'altura, que pretén convertir-se en el símbol de l'esdeveniment i en punt de referència en la ciutat de Saragossa.

Agressions lingüístiques

Les agressions dels policies forasters contra els mallorquins no aturen: Ramon Socias, dimissió!

Na D. F. R a títol personal.

Dijous horabaixa vaig haver d'anar a la Policia Nacional per fer la denuncia d'un robatori i rompuda d'uns dels vidres del meu cotxe. Quant en va tocar el torn una agent jove, d'uns 25 anys mos va atendre, jo tot d'una li vaig dir si podia parlar en la nostra llengua i me va dir que no que ella era Policia Nacional, i me va mostrar l'escut que duen a l'ombreira, jo li vaig dir que ella estava a Mallorca i aquí tenim un estatut que mos dona el dret de poder utilitzar la nostra llengua, ella va insistir en que una de les dues era el castellà i que era la que havíem de utilitzar, jo li vaig dir que podia utilitzar la que volgués però ella no me donava opció a fer el mateix. Després vaig optar per fer la denuncia en castellà i en acabar li vaig dir que faria be de fer seu el dit castellà "Pueblo que fueres haz lo que vieres" i que el que demostraven era un menyspreu per la nostra cultura i la nostra llegua. Va contestar que si respectava la cultura però la

llengua era una altre cosa, "porque luego surgen los separatismos". Cada pic que li donava un argument me mostrava l'ombreira i me deia que era Policia Nacional Me vaig sentir humiliada, pensar que a la meua terra no podia parlar la meua llengua, i que per aquest motiu una agent de la Policia Nacional afirmava que això era suficient per dir que era separatista. Jo em deman perquè no s'exigeix als funcionaris estatals que volen venir a fer feina a Mallorca que ENTENGUIN la nostra llengua, tampoc es tant, es qüestió de voler, o es que son curts?. Finalment li vaig dir que no es estrany que volguem la independència amb aptituds com la seva. A partir d'aquí el meu homo al veure que el to de conversa pujava de to me va convidar a deixar-ho anar. Però cada vegada que hi pens me revé i me bull la sang.

Reproduït de <http://xatmallorqui.com/wowbb/forum6/3795.html>

El delegat del Govern, **Ramon Socias**, devora el màxim responsable del CNP a Balears, **Bartolomé Campaner**. Està ben clar que qualsevol agent del CNP o Guàrdia civil foraster acabat de desembarcar a les colònies i en període de pràctiques es passa per l'escudeller les recomanacions de **Socias** i de **Campaner**.

prou agressions
dels estats espanyol i francès
a la nostra llengua

Volem viure plenament
EN CATALÀ

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

mandi Leco
RESTAURANT

Tel. 971 850 089

L'ANTIFEIXISME A MALLORCA. XIV LLIBRE

(Les lluites del segle XXI)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

La generació literària dels 70: Jaume Pomar, Guillem Frontera, Antoni Vidal Ferrando, Miquel López Crespi, Llorenç Capellà, Maria Antònia Oliver, Miquel Mas Ferrà, Jaume Santandreu... (I)

Cap a mitjans dels anys seixanta, a part del compromís amb la lluita antifeixista, ja érem plenament conscients de l'esbatussada que havia significat el franquisme quant a la destrucció de la cultura catalana.

Quan Jaume Pomar, director de la col·lecció La Sínia del Tall, em demanà un original, els poemes que ara conformen el llibre *Els naufragis lents* que acaba de publicar El Tall, em vaig adonar de com havia passat el temps d'ençà que ens coneguérem a mitjans dels anys seixanta. Parl de l'època en què ell començava a escriure els primers poemes de *Tota la ira dels justos*, poemari que, semblant a una petita antologia, recollia la feina feta entre els anys 1963 i 1966, és a dir: *Finestres a la llum*, *A vint anys i un dia*, *Poemes a Michelle* i *L'esperança enfonsada*. Recordem que *Tota la ira dels justos* (Palma, La Sínia, 1967) obtengué el premi Ciutat de Palma de Poesia 1966.

Jaume Pomar és poeta, traductor, narrador i assagista. Entre els seus assaigs podem destacar *Bartomeu Rosselló-Pòrcel, vida i obra* (1966); *L'aventura de 'Nova Palma'* (1976), llibre que en regalà amb una impressionant dedicatòria, típica dels temps foscos de la dictadura, en la qual deia: "A Miquel López, un dels pocs amb els quals coincidirem a l'hora de la lluita final o del *paredón*. Jaume Pomar"; *El meu Llorenç Villalonga* (1995) i *La raó i el meu dret: biografia de Llorenç Villalonga* (1995). La seva obra poètica és formada pels poemaris *Tota la ira dels justos* (1967), *Amb la mort, amorosament* (1971), *Història personal* (1979), *Elegies* (1986), *Carisma del desert* (1987), *Imatge de la por* (1988), *Les quatre estacions* (1991), *Retorn a casa* (1992), *Llavis de marbre blanc* (1992), *Frontissa* (1993) i *La sínia de les hores* (1997). També ha publicat la novel·la *Un dia o l'altre acabaré de legionari* (1988).

Si ara hagués de concretar com o qui em presentà Jaume Pomar ara farà més de quaranta anys, no ho sabia dir amb certitud. Cap al 1965, que és l'època en què vaig entrar en contacte amb en

Jaume, a Palma no hi havia tantes persones amb qui poguessis encetar la conversa damunt Pavese, Lenin, Sartre, Carpentier o Céline. Ni encara avui, quaranta anys i busques després que ens coneguérem! Pensau en alguns dels polítics que ens malgovernen, en la seva palesa ignorància cultural, i ho constatareu. A tall d'anèctota, i sense dir noms, puc dir que en un dinar de suport al Bloc per Mallorca, un destacat intel·lectual nostrat, dirigent d'un partit d'esquerra —i que tenia davant seu Maria Antònia Oliver— em demanà en veu baixa, perquè ningú el sentís, qui era aquella dona que seia al seu davant. I no proveu de demanar per damunt personatges històrics o autors nostrats del tipus de Joan Soler Antich, Josep M. Palau i Camps o Antoni Mus. No en parlem si els demanam per la tasca portada a terme a Mallorca per Manuel Sanchis Guarner o que ens diguin qui va organitzar o què van significar en el seu temps les famoses Aules de Novel·la, Poesia i Teatre de mitjans dels anys seixanta. I aquests són uns exemples agafats al'atzar. Segurament els confondran amb algú que va a les llistes del seu partit a les eleccions del moment. Això només a tall d'anèctota, per a constatar com, a vegades, en lloc d'avançar hem anat retrocedint com els crancs.

Jaume Pomar, evidentment, no té res a veure amb polítics com els esmentats.

Cap a mitjans dels anys seixanta, a part del compromís amb la lluita antifeixista, ja érem plenament conscients de l'esbatussada que havia significat el franquisme quant a la destrucció de la cultura catalana. Les meves primeres dèries literàries sorgeixen en aquells anys. Segurament per influència familiar: el pare i els oncles eren lectors aferrissats. A la guerra, el pare, Paulino López, era membre actiu dels destacaments de la cultura, i formava part d'aquelles improvisades companyies d'actors i actrius afeccionats muntades pel Comissariat de Cultura. Era un bon rapsode, el pare, i, en la postguerra pòblera, quan es reunia a casa amb alguns dels presoners republicans que s'havien casat amb al·lotes de la vila, el vaig sentir sovint

recitant Federico Garcia Lorca, Miguel Hernández, Pablo Neruda, Rafael Alberti, Pedro Garfias i tants i tants poetes antifeixistes dels anys trenta.

De 1965 a 1968 participam com a oients fervorosos en les famoses Aules de Poesia, Teatre i Novel·la que organitza el nostre bon amic i gran activista cultural Jaume Adrover.

El 1966, l'any que Guillem Frontera havia guanyat el premi Joan Alcover de poesia amb el poemari *El temps feixuc*, jo entrava en contacte amb Josep M. Llompart, un contacte que marcaria ja per sempre la meva dedicació a la literatura, ja que va ser el primer lector dels meus originals, el que primer detectà els inicials defectes i virtuts. Llompart és, juntament al meu oncle José i el pare Paulino, ambdós combatents en l'Exèrcit Popular de la República, qui em recomana els llibres que marquen la meva adolescència i joventut.

De 1965 a 1968 participam com a oients fervorosos en les famoses Aules de Poesia, Teatre i Novel·la que organitza el nostre bon amic i gran activista cultural Jaume Adrover. Es pot dir que aquells anys de les Aules, juntament amb les activitats que organitza l'OCB, els llibres de l'Editorial Moll i els inicials contactes amb Josep M. Llompart, marquen l'inici de les meves incipients activitats culturals que, en la pràctica, es concretaran l'any 1969 amb les primeres col·laboracions literàries a les pàgines de Cultura del diari *Última Hora*.

Quasi la totalitat d'escriptors mallorquins del que s'ha anomenat la "forçada dels anys setanta" ens hem alletat amb el material sortit de l'Editorial Moll. I no es tracta solament de la *Gramàtica normativa* o del *Vocabulari mallorquí-castellà*, de les *Rondaies*, de les xerrades radiofòniques, o del paper de "Llibres Mallorca" en els anys seixanta i setanta. L'Editorial Moll ens fornïa d'altres llibres, bàsics per a la nostra formació com a ciutadans i ciutadanes d'una terra trepitjada pel feixisme. Pens ara mateix en l'imprescindible llibre de Josep M. Llompart *La literatura moderna a les Balears*, que Moll va editar l'any 1964, i en tots aquells llibrets de la col·lec-

ció "Les Illes d'Or" que ens permeten conèixer les arrels més profundes de la nostra cultura. Record la importància cabdal que per a la nostra formació d'escriptors tengué poder fruit, en plena dictadura franquista, enmig de tants silencis i prohibicions culturals, de llibres com *Comèdies, I* de Pere d'A. Penya, *La minyonia d'un infant orat* de Llorenç Riber; *L'Hostal de la Bolla i altres narracions*, de Miquel S. Oliver; *Cap al tard*, de Joan Alcover; *Aiguaforts*, de Gabriel Maura; *Flor de card*, de Salvador Galmés; *Els poetes insulars de postguerra*, de M. Sanchis Guarner; *L'amo de Son Magraner*, de Pere Capellà; *L'hora verda*, de Jaume Vidal Alcover o *Un home de combat*, de Francesc de B. Moll. Precisament *Un home de combat*, una apassionada biografia de Mn. Alcover, ens permetia copsar l'existència d'un Moll escriptor de primera magnitud.

En el llibre de l'escriptor i catedràtic de la Universitat de les Illes Balears (UIB) Pere Rosselló Bover *La cultura a Mallorca (1936-2003)* (Palma, Documenta Balear, 2004) hom pot trobar informació essencial sobre la repressió feixista contra la cultura catalana, i també del redreçament cultural dels anys seixanta fins a la situació existent l'any 2003.

El que més record de l'època en què ens coneguérem és la passió i la intensitat dels nostres debats dels vint anys, aquells inicials descobriments de Marx, Engels, Sartre, Camus, Simone de Beauvoir, Pavese, Hemingway, Fitzgerald, Kafka, Joyce, Gramsci, Rosa Luxemburg...

Jaume Pomar va néixer el 1943 i, per tant, com a poeta més vell que qui signa aquest article, porta uns anys més que jo en el conreu de les lletres. El que més record de l'època en què ens coneguérem és la passió i la intensitat dels nostres debats dels vint anys, aquells inicials descobriments de Marx, Engels, Sartre, Camus, Simone de Beauvoir, Pavese, Hemingway, Fitzgerald, Kafka, Joyce, Gramsci, Rosa Luxemburg... Debats que es combinaven amb xerrades sobre els darrers poemaris de Josep M. Llompart, Jaume Vidal Alcover, Blai Bonet o Salvador Espriu, per dir solament uns noms. Mancaven sola-

Miquel López Crespí i Jaume Pomar i Llambies, des escriptors de la generació literària dels 70.

ment uns anys per al Maig del 68, per a la primavera de Praga, per a la Revolució Cultural xinesa, per a la creació de les primeres organitzacions illenques marxistes no estalinistes, i amb en Jaume ja havíem discutit Fanon, Andreu Nin, Lukács, el *nouveau roman*, els aspectes més destacats del boom novel·lístic hispanoamericà (Vargas Llosa, Alejo Carpentier, Gabriel Garcia Márquez, Lezama Lima...). No era tan senzill trobar en una capital provincial com era Palma, dominada culturalment i políticament pel feixisme, un escriptor amb qui poguessis parlar d'Otero, Celaya, Maiakovski, Brecht, Gil de Biedma, Barral, Molas, Lukács. A finals dels seixanta ja havíem llegit els situacionistes i coneixíem i admiràvem l'obra de Salvat-Papasseit i Rosselló-Pòrcel, aquests darrers, mestres indiscutibles dels joves que començàvem a escriure aleshores.

Amb en Jaume Pomar ens trobàvem al bar Modern, a la plaça de Santa Eulàlia, prop de Cort. Un indret que era molt proper al carrer de la Vidriera, número 28, tercer pis, que era on ell vivia amb el seu pare i el germà. I també en el Bosch, a dues passes d'un dels llocs on el podies trobar moltes nits d'aquella grisa Palma de finals dels seixanta i començaments dels setanta: el bar Brussel·les. De la mare de Jaume Pomar, la senyora Magdalena Llambies, record, com si fos ara mateix, el moment que, travessant la sala d'estar, el menjador i un estret passadís, m'obria la porta de la cambra d'en Jaume Pomar on escrivia i llegia sense aturar. El pare, Antoni Pomar Tarongí, em saludava des de la distància. En Guillem, el germà, llegia a la seva habitació. A la cambra de Jaume Pomar, la claror del dia penetrava per una petita finestra oberta a les teulades dels carrers de l'antic call jueu. Un lloc d'una plaça, uns prestatges plens de lli-

bres, un canterano dels rebesavis i una tauleta on sempre hi havia llibres oberts i fulls amb poemes. Era el moment de parlar de les nostres darreres lectures, de les troballes intel·lectuals del moment, de parlar de la difícil situació en què ens trobàvem, com a persones i com a poble, a conseqüència de la manca de llibertat i de la persecució de la cultura catalana. Altres vegades ens trobàvem a un pis a casa nostra, a l'avinguda de l'Argentina, on també hi compareixien els joves inquiets d'aleshores i alguns escriptors. Al baret de davall ca nostra, després d'un d'aquells llargs debats literaris i polítics, en Jaume redactava poemes que començàvem emportats per la passió literària.

Des dels despatxos d'aquells arquitectes progressistes s'ordien algunes de les sortides per a repartir fulls clandestins i per a fer pintades contra la dictadura més sonades del moment

A finals dels anys seixanta i començaments dels setanta, el bar Modern, a la plaça de Santa Eulàlia, era un indret on ens reuníem a petar la conversa una munió de joves de totes les tendències polítiques del moment. En definitiva, el catalanisme i l'antifeixisme de l'època. Recordem que els carrillistes (PCE) tenien un local clandestí en el carrer de Zavallà, quasi tocant el darrere de l'església; per altra banda, els sectors més propers al consellisme, a l'anarquisme o al maoisme solíem tenir com a "centre d'operacions" la cooperativa d'arquitectes progressistes del carrer Estudi General, un pis molt gran i modern on treballaven els arquitectes Neus Inyesta, Guillem Oliver, Carlos Garcia Delgado, Manolo Cabellos... També hi compareixia Joana Roca, que després esdevendria una aferrissada maoista, cervell i organitzadora de l'exposició dels avanços xinesos i de la Revolució Cul-

tural que es muntà en el Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears. En aquesta cooperativa, on vaig treballar uns quants d'anys fent de delineant, s'organitzaven trobades amb grups d'obers revolucionaris, sectors que havien tallat amb la política de reconciliació amb la burgesia i de pactes amb els sectors "aperturistes" del franquisme que propugnaven els carrillistes, els "reversionistes", en el llenguatge d'aquell temps. Des dels despatxos d'aquells arquitectes progressistes s'ordien algunes de les sortides per a repartir fulls clandestins i per a fer pintades contra la dictadura més sonades del moment. També s'organitzà la campanya per provar de salvar la vida a Salvador Puig Antich, i moltes altres accions que portaven de cap la Brigada Social del règim i els serveis d'informació de la Guàrdia Civil.

El bar Modern era un centre de reunió de primer ordre. Imagín, es pot dir que no hi tenc cap dubte!, que la Brigada Social, que tenia el seu tenebrós cau ben a prop, en el carrer de la Soledat, número 5, hi devia tenir uns agents disfressats d'estudiants per a vigilar-nos. No solament hi anàvem aquells que treballàvem en la cooperativa dels arquitectes progressistes del carrer de l'Estudi General; també hi podies ensopegar amb tota la plana del carrillisme (PCE) illenc, començant per Francesca Bosch i acabant amb en Pep Vílchez, en Manolo Cámara o en Pep Valero i na Catalina Moragues. En Josep M. Llompart i el senyor Francesc de B. Moll s'hi aturaven un moment per a fer el cafetet abans d'anar a l'Editorial Moll. També els joves poetes hi feien tertúlia. Allà, a les cadires i taules del Modern, podies veure els joves poetes del moment. Ara mateix record Lleonard Muntaner, Damià Pons, Joan Perelló i Guillem Soler amb el llibre que havien escrit conjuntament, *Temptant l'e-*

quilibrí, que era la revelació del moment. A una altra taula hi podies veure na Joana Serra de Gayeta enllestint les seves entrevistes per a la revista *Cort*; més enllà, els estalinistes del PCE (ML-LP) reparaven una repartida de fulls volanders; més enllà, el pintor Gerard Mates havia trobat Miquel Morell, Manuel Picó, Miquel Àngel Femenies o Miquel Barceló, un jove desconegut en aquells moments, i petaven la conversa damunt art. No cal dir que Bernat Homer, el director de teatre que treballava a la llibreria Llibres Mallorca, també hi tenia les seves reunions, ben igual que Pere Noguera, amb el seus actors. El pintor i escultor Pere Martínez Pavia, director del grup de màscara *Farsa*, es reunia allà mateix abans de començar els assaigs, que normalment es feien ben al costat, al saló d'actes del col·legi de Sant Francesc. Amb el temps hi comparegueren alguns membres del grup trotsquista PORE, on militava l'estudiant Ramon Molina. Més endavant també hi hagué trobades de les Plataformes d'Estudiants Anticapitalistes i de l'OEC, l'Organització d'Esquerra Comunista, el partit on jo militava.

Va ser l'època, ara ja parl de l'any 1970, en què el professor Bartomeu Barceló ens dóna, als que treballàvem a la llibreria l'Ull de Vidre, bona part del fons editorial de *Daedalus* a fi de repartir-lo de forma gratuïta entre la gent per a donar a conèixer aquella nova llibreria progressista de Palma. Durant molts mesos repartíem *Els mallorquins*, de Josep Melià, *L'Islam a Mallorca*, de Guillem Rosselló-Bordoy, *La Renaixença a Mallorca*, també de Josep Melià, i la novel·la de Guillem Frontera *Cada dia que calles* entre la gent que venia a comprar a l'Ull de Vidre.

D'algun d'aquelles reunions per a preparar accions antifeixistes i de lluita per la llibertat en vaig parlar a *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)* (Palma, El Tall, 1994). En referència al combat per provar de salvar la vida de Salvador Puig Antich, havia escrit: "Els primers mesos de 1974 estaven marcats per les lluites i mobilitzacions per provar de salvar la vida del militant anarquista Salvador Puig Antich (que, sense que ho poguéssim impedir, seria assassinat implacablement per la dictadura el dissabte dia 2 de març de 1974). Un dia ens arribà a Ciutat una octaveta signada pels presos polítics de la Model de Barcelona. 'Informació sobre el Consell de guerra del MIL' (MIL eren les sigles del Moviment Ibèric d'Alliberament, del qual formava part Puig Antich). El comunicat el signaven membres del FRAP, del PCE (m-l), FAC, CNT, UGT, PSOE i un grup de presos independents. El PSUC-PCE no volgué sortir e

Any 1648 (2ª part).

per Ricard Colom

ELS HISPÀNICS PERDEN TORTOSA. INESTABILITAT A GRAN BRETANYA. PAU DE WEST-FÀLIA: ALEMANYAS'ENFONSA, SUÈCIA LA GRAN VENCEDORA.

2-7-1648: La Chambre Saint-Louis presenta la seva carta reformista. Mazarin i els seus ministres, aïllats (la força armada és a les fronteres), es resignen a ratificar el canvi polític exigint, que posa fi al “ministeriat” i a l'Estat absolutista modern, construït sobre l'impost.

D. 5 a 12-7-1648: Els francesos ataquen les muralles de Tortosa amb artilleria.

9-7-1648: Naix el fabricant d'orgues alemany Arp Schnitger.

10-7-1648: El setge francès contra Tortosa arriba a un punt insostenible per als tortosins a causa d'un bombardeig molt intens.

12-7-1648: Els bombardeigs francesos han fet un forat a la muralla de Tortosa, i les tropes franceses, sota el comandament de Marchin, entren sobtadament dins la ciutat per la porta de Sant Joan o de Sant Francesc, i van cap a la Catedral, ja que era el lloc on s'havien refugiat molts habitants i s'havien fet forts alguns soldats defensors de la ciutat. Una vegada obertes les portes de la Seu i retrets els darrers defensors del castell de la Çuda, es pactà que seran respectades les persones i tots els edificis religiosos,

però una explosió provocada al portal del Temple, que mata vora 200 francesos, encén els assaltants i trencaren el pacte. Una de les primeres víctimes de la fúria dels francesos és el bisbe Joan Baptista Veschi (els bisbes depenen directament del rei castellà i els francesos els tenen per agents dels Habsburgs), el qual pateix tantes vexacions que estan a punt de causar-li la mort. Així, l'exèrcit francocatalà ocupa Tortosa, “la maleïda i desnaturalitzada” –tot trencant l'immobilisme del front durant els darrers 4 anys-, amb un terrible saqueig, en venjança a la traïció d'anys abans. Hi ha morts i violacions de dones. Tots els convents i esglésies de la ciutat són saquejats. El mateix conqueridor, el mariscal Schömburg, en una carta adreçada al cardenal Mazarin, afirma que el botí pres a la ciutat de Tortosa era superior al milió de lliures. No són respectats ni esglésies ni monestirs, tradicionals llocs de refugi de persones i béns en moments de dificultats, tal com molt bé descriu una carta adreçada al Consell d'Aragó i tramesa pel bisbe Veschi des del seu exili a Morella: “*No hay lágrimas por mas vivas, de sangre, abundantes y continuas que sean, que basten para llorar los atrozísimos delitos y detestabilísimos sacrilegios que diabólicas manos han cometido contra la Magestad divina de Xpo. Nro. Señor sacramentado en el saco de Tortosa. Ni ay lenguas que puedan referir los agravios y offensas horrendas que instrumentos y ministros del mismo infierno en el mismo tiempo del saco, han hecho a las santas imágenes, reliquias de santos, vasos y otras cosas sagradas; profanando y desnudando casi todas las iglesias y sacristías de sus vestimentos y ornamentos eclesiásticos; profanando también y saqueando a todos los conventos de religiosos y dos de religiosas...*”.

La conquesta de Tortosa és la darrera iniciativa ofensiva de l'exèrcit francès, perquè la situació política a França deriva cap a la guerra de la Fronda entre la Corona i la noblesa, i requerirà tots els esforços militars. L'exèrcit castellà recuperarà la iniciativa i tornarà a ocupar la ciutat el 1650.

Com a mostra de domini de la ciutat, els francesos encunyaren unes medalles commemoratives de la presa de Tortosa, amb l'efígie del rei Lluís XIV a l'anvers i una representació de la ciutat presa amb la inscripció “*Dertosa Expugnata*”.

14-7-1648: Arriben a Barcelona les notícies de la presa de Tortosa, que hi té un important ressò, on tenen molt present la “traïció” tortosina de l'any 1640, segons demostren els *Dietaris* de la Generalitat, en aquest text s'esmenta el saqueig, amb un sarcasme que recorda el del cap felipista de Tortosa l'any 1640: “*...y fonch entrada ab saco general del que han de dar, com deuem, tots los catalans gràcias infinitas a Déu, Nostre Senyor, per tant bona victòria, lo que passà en lo saco diran las històrias y se'n recordaran molt bé los tortosins, tant quant hi haurà memòria d'ell. Laus Deo*”.

7-1648: Escòcia envaeix Anglaterra.

El superintendent francès de les finances Particelli d'Emery és destituït i reemplaçat per La Meillerais

18-7-1648: Per disposició reial les innovacions fiscals són revocades i els impostos suspesos. El poder a les províncies passa a les mans dels governadors i magistrats locals.

26-7-1648: L'Exèrcit suec assetja Praga.

29-7-1648: Rainborowe mana el Regiment de Torre que pren Colchester. Al vespre de la rendició de Colchester, els reialistes Sir Charles Lucas i Sir George Lisle que s'havien retut (els havien promès clemència) són executats.

D. 29-7-1648: Rainborowe marxa cap a Yorkshire per prendre'n el control però el comandant existent Sir Henry Chomley està descontent i Rainborowe

s'ha d'esperar a Doncaster.

Finals-7 ó Principis-8-1648: Celebració de diferents oficis religiosos a Barcelona, organitzats per la Generalitat i el municipi, en acció de gràcies, i tres dies d'alimares per commemorar la victòria.

6-8-1648: Pau preliminar entre Suècia i l'Imperi.

9-8-1648: Naix Johann Michael Bach, organista i compositor alemany (†1694).

Estiu-1648: Intrigues de palau de la mare i de l'àvia del soldà otomà. Rebel·lions de l'exèrcit a Istanbul. Revoltes a les províncies.

11-8-1648: Més d'un mes després de l'assalt de Tortosa, encara restaven pels carrers cadàvers sense sepultar, tal com recull l'acta capitular del dia 11 d'agost de 1648: “*hi ha molts hòmens morts per los carrers de la present ciutat, y ningú cuida de ferlos enterrar, lo que pot danyar molt a la salut*”. Presentació d'una proposta dels diputats catalans demanant al rei de França que els béns confiscats en la presa de Tortosa als partidaris del govern de Madrid sien lliurats als catalans “*...que serveixen en la guerra y a aquells que han perdut la hacienda per ocasió de aquella...*”.

12 ó 18-8-1648: Ibrahim I “El boig” (*1615), soldà otomà (1640-1648) és mort pels Genissars, en una conxorxa del clergat musulmà. Començament del soldanat otomà de Mehmed IV (fins al 1687), el qual es passarà gran part del temps caçant.

17-18-8-1648: Les tropes escoceses (presbiterians pro-reialistes) són aixafades a la batalla de Preston pel Nou Exèrcit Modèlic d'Oliver Cromwell.

8-1648: El Regiment de la Torre urgeix Thomas Fairfax per evitar qualsevol tractat amb el rei.

Després d'escoltar els compromissaris, el Parlament vota per trencar qualsevol negociació amb el rei anglès.

18-19-8-1648: Els compromissaris escocesos forcen el rei a parlar amb els Covenanters per preparar la invasió d'Anglaterra.

20-8-1648: Victòria de Condé (amb 16.000 homes, més de la meitat de cavalleria), qui ve des de Catalunya, a la batalla de Lens sobre els hispànics (18.000, amb més artilleria) comandats per l'arxiduc Leopold-Guillem, governador dels Països Baixos hispànics. Els Habsburgs volien aprofitar la inestabilitat a París per atacar des de Flandes.

Mor el filòsof anglès Edward Herbert, lord de Chirbury, diplomàtic, poeta i filòsof anglès (*1583).

E. HERBERT.

BATALLA DE LENS.

24-8-1648: Mor Diego de Saavedra Fajardo, escriptor, estadista i diplomàtic hispànic del Segle d'or (*1584).

25 ó 28-8-1648: **Mor a Roma el franjolí (St.) Josep de Calassanç, fundador de les Escoles Pies** (petites escoles populars).

26-8-1648: El govern francès vol fer-se arrere en les concessions atorgades, per jutjar-les excessives

i, reforçat per les notícies de la victòria de Condé a Lens, de cop i volta arresta els líders del parlament, els consellers Broussel (vell i molt popular president de la Cambra), Charton i Blancmesnil, per la qual cosa París es revolta.

27-8-1648: Jornada de les barricades a París a causa de la detenció dels caps parlamentaris. Començament de la "Fronde" (Crítica) parlamentària (Gondi, Beaufort, Châteauneuf, Charton, Broussel...), en un aixecament contra Anna d'Àustria i Mazarin. El canceller Séguier és acaçat per la multitud, que cala foc a l'hotel de Luynes on s'havia refugiat. Les milícies burgeses patrullen per la vora del Palais-Royal (llavors anomenat Palau del Cardenal, ja que pertanyia al cardenal Mazarin).

28-8-1648: Anna d'Austria i Mazarin han de consentir d'alliberar Broussel i Blancmesnil. Desmantellament de les barricades.

1-9-1648: Mor Marin Mersenne, matemàtic, musicòleg, teòleg i filòsof francès, potser d'una plaga (* 1588)

Principis-9-1648: La intervenció escocesa *covenanter* en nom de rei contra Cromwell provoca una breu guerra civil entre Covenanters. Els presbiterians de línia dura comandats pel Comte d'Argyll es rebel·len contra l'exèrcit escocès oficial de David Leslie.

5-9-1648: Rendició de Sandown als parlamentaristes, fi de la revolta monàrquica a Kent.

10-9-1648: Bogdan Khmelnitski derrota els polonesos a Pitavtsy. Domina llavors un terç del territori de la república i acull favorablement l'elecció del nou rei. Vol crear un ducat de Rutènia, que hauria estat independent d'Ucraïna. Però el khan de Crimea, hostil a tal pla, trenca la seva aliança amb ell.

12-9-1648: Les dues faccions escoceses (ultrapresbiterians i escocesos oficialistes) s'enfronten a la batalla de Stirling.

Castell de Stirling, Escòcia.

12 a 13-9-1648: La família reial i la Cort franceses, prudentment, marxen de París cap al castell de Rueil, després cap a Saint-Germain-en-Laye.

15-9-1648: Comencen precipitadament negociacions de pau entre les dues faccions escoceses enfrontades A Sterling.

9-1648: La Generalitat ja fa diferents gestions a favor dels tortosins, a petició de llur Consell municipal.

Final de les obres a San Lorenzo del Escorial.

El Parlament anglès ignora el seu vot previ i signa el Tractat de Newport amb el rei.

Bossuet és ordenat sotsdiaca a Langres. En el transcurs del seu recés, escriu la Meditació sobre la brevetat de la vida. Comença a predicar, a Metz i a París, en particular per a la Confraria del Rosari del qual ha estat designat director per Nicolas Cornet.

Prohibició de la navegació dels sucres mentre els holandesos controlin l'Atlàntic.

La facció noble demana d'anomenar un General de Propietats; el cos no s'havia convocat des de 1615, la possibilitat romania fresca. Els nobles eren segurs que en uns Estats Generals podrien continuar controlant l'element burgès com en el passat.

19-9-1648: Experiències de Pascal al Puig de Dôme sobre la pressió atmosfèrica, Pascal verifica la hipòtesi de Torricelli sobre la pesantor de l'aire. De fet és Florin Périer qui ha fet l'experiment del Puig de Dôme, quatre dies abans.

24-9-1648: El Govern francès ha de cedir i acceptar els articles de la Cambra. El rei torna a París.

29-9-1648: Acord de pau entre les dues faccions escoceses enfrontades en guerra civil, les quals s'autodissolen.

29-9 a 4-10-1648: Conferència de St.-Germain-en-Laye entre la Cort i una delegació parlamentària.

3-10-1648: Naix la pintora francesa Sophie Cheron (†1711).

4-10-1648: L'hospitaler Pau Jordà i Curto demana permís al capítol de la Seu de Tortosa per a traslladar els ossos dels Curto i dels Sebil, que estaven en una sepultura de l'esmentat monestir "*attés que la yglésia del convent (...) se va derrocant y desffent, com ho està ja lo convent per occasió de les guerres presents...*".

11-10-1648: Mor l'erudit confucià japonès Nakae Toju.

Jordi II Rákóczy és nomenat voïvoda de Transilvània (fins al 1660).

10-1648: Setge suec contra Praga.

La febre groga s'escampa per Cuba, probablement importada d'Àfrica.

T. Rainsborough és enviat pel seu comandant, Thomas Fairfax, al setge a Pontefract.

T. RAINSBOROUGH. THOMAS FAIRFAX.

Tardor-1648: La part occidental de Praga (incloent-hi el Castell de Praga) és ocupada i saquejada per l'exèrcit suec, comandat pel General Hans Christoff von Königsmarck. La batalla final és al pont de Carles, els suecs intenten entrar dins la Ciutat Vella, però els ciutadans resisteixen. 27 anys d'imposició forçosa del catolicisme després de la matança de protestants del 1621, fan que els suecs no hi sien ben rebuts. Els suecs s'emporten els tresors que hi tenia l'emperador Rodolf II, com el Codex Angenteus.

Cristiana de Suècia és partidària d'acabar amb la guerra. Viu envoltada d'erudits i de pensadors llibertins. Cada volta se sent més atreta per Itàlia i per l'art i rep més de 600 obres d'art —moltes del Renaixement italià— de Praga. Més avant ella reconeixerà aquest any com un punt d'inflexió en sa vida.

Relat de la gran experiència de Pascal de l'equi-

libri dels licors.

20-10-1648: Batalla ameríndia de Tippiyart

22-10-1648: La reina Anna signa una declaració atenuada.

Ratificació del Tractat de Münster.

24-10-1648: **Pau de Westfàlia**, amb dos tractats signats a Münster (catòlics) i a Osnabrück (protestants), entre el Sacre Emperador Romà Ferran III (1608-1657), els altres prínceps del Sacre Imperi Romà Germànic, França, i Suècia, que marca el principi de la era moderna dels estats nació moderns o westfalianes. Marca la fi de la Guerra dels 30 anys, reconeix la dissolució de fet del Sacre Imperi alemany (I Reich), el poder del qual passa als principats fragmentats.

Les Províncies-Unides (Holanda) i Suïssa es declaren independents.

Terres que guanyen després de la Guerra dels 30 Anys

Alemanya queda esgotada per la guerra. El poder imperial és debilitat (la Dieta es fa perpètua, els prínceps i els Estats tenen la possibilitat de decidir aliances entre ells i amb sobirans estrangers, però mai contra l'Emperador), i el país és dividit en 350 estats sobirans, del qual 8, després 9, són electors (el dret de vot a la Dieta del Sant Imperi és reconegut per França i per Suècia). Li caldrà més d'un segle per aixecar-se.

Les dues branques dels Habsburgs queden enfonsades i han perdut ja el control d'Europa, que ha passat a França, i el dels mars a anglesos i holandesos.

Suècia obté grans zones al nord alemany i constitueix un imperi bàltic: conserva les conquestes de Gustau-Adolf, la Livònia, l'Ingria, la Carèlia, la Pomerània occidental, l'arquebisbat de Breme i el bisbat de Verden, les ciutats de Szczecin, Wismar i les illes de Rügen i Poe.

França guanya Pignerol, Metz, Toul, Verdun i Alsàcia excepte Estrasburg i Mulhouse. L'emperador li cedeix els Tres Bisbats, ocupats des del 1552. França

es fa la principal potència a Europa principalment a costa dels Habsburg d'Àustria.

I, tanmateix, la guerra entre Madrid i París continua.

En les negociacions, Catalunya sempre és motiu de negociació i bescanvi dins una pau general, Madrid vol afeblir-la i prefereix retenir places flamenques a retenir Catalunya-nord.

Brandenburg creix (Magdebourg, Pomerània oriental, bisbat de Minden).

El duc de Wurtemberg i l'elector de Trèves recuperen les seves terres.

El fill de Frederic V, Karl-Ludwig, recupera el Baix Palatinat i la dignitat d'elector.

En l'aspecte religiós, els diplomàtics tornen als principis de la pau d'Augsburg de 1555: evangèlics i catòlics han de deliberar a part de per a certes qüestions. Una sola Església és mantinguda en cada Estat. El calvinisme és reconegut com a tercera confessió i les secularitzacions efectuades abans de 1624 són confirmades. Els luterans i calvinistes alemanys veuen garantida llur llibertat religiosa a la major part de l'antic *Reich*.

30-10-1648: A Pontefract, aparentment, 4 reialistes, en un fracassat intent de segrest, maten el coronel purità Thomas Rainborough o Rainsborough o Rainborowe o Rainbow. El seu funeral és ocasió d'una gran manifestació de *Leveller-led* a Londres, amb milers de ploraneres que porten les cintes dels Levellers de color verd de mar, i grapat de romanins en el seu record als barrets. Després de la seva mort, el seu germà, William Rainborowe, continua en la causa Leveller (i Ranter).

31-10-1648: La reina Anna i la Cort francesa poden tornar finalment a París.

11-1648: L'exèrcit anglès organitza una '*Remonstrance*' al Parlament que demana que el rei sia jutjat.

Naix la monja Carmelita mexicana Juana Ines de la Cruz, filòsofa, poetessa, erudita, compositora (†1695).

17-11-1648: Mor el compositor anglès Thomas Ford (*ca.1580)

20-11-1648: Joan-Casimir, germanastre del difunt Ladislau, cardenal secularitzat de la companyia de Jesús, és escollit rei de Polònia, amb el suport del canceller Ossolinski. Es prepara per a negociar amb els revoltats rutens. Resistirà durant 20 anys els assalts dels enemics de Polònia (temps del diluvi).

26-11-1648: El papa Innocent X condemna els tractats de Westfàlia (butlla "*Zelo Domus Die*").

11-1648 a 1-1649: Hi ha notícies de morts de pesta

a Ulledeona (Montsià).

3-12-1648: Étienne de Flacourt, nomenat «comandant general de l'illa de Madagascar», desembarca a Fort-Dauphin.

5-12-1648: Execució de Pedro de Silva y Carlos Padilla a la *Plaza Mayor* de Madrid, un altre conspirador aragonès, Cabral, ja és mort a la presó.

7-12-1648: Naix Giovanni Ceva, matemàtic italià.

6 a 11-12-1648: Amb elements de l'Exèrcit Modèlic Nou, sota la direcció d'Henry Ireton, envaeixen Londres. La "*Purga d'en Pride*", depuració del "*Long Parliament*" pels «*soldats de Déu*» de Cromwell, dirigits pel coronel Thomas Pride i controlat per Cromwell: la meitat o més dels diputats són detinguts o els impedeixen de reunir-s'hi, n'exclou més de 100 membres del Parlament: creació del "*Rump Parliament*".

12-1648: No és de sorprendre que el "*Rump Parliament*" romanent voti l'encausament del rei Charles; en Pride ha de ser el jutge principal del Judici.

15-12-1648: Naix Gregory King, genealogista anglès, el primer gran estadístic d'economia (†1712)

20-12-1648: Naix el matemàtic italià Tommaso Ceva.

23-12-1648: Naix el teòleg quàquer escocès Robert Barclay (†1690).

D.1648: Segons Sanabre el govern francès, col·lapsat per tota mena de conspiracions i revoltes, no paga ja l'exèrcit francès a Catalunya, així que els "aliats francesos" han de viure del poble, i oprimeixen i avasallen els catalans, cometent sacrilegis com abans els soldats filipistes, fins al punt que comencen rebel·lions arreu del Principat que, junt al debilitament militar francès pels esdeveniments de la Fronda. Pagesos catalans maten soldats francesos a diversos llocs, cònsols de diverses viles, com Tuïr, són empresonats per negar-se a allotjar, endèmics rumors de conjura filipista acaben en damnatge a mort del diputat militar Negrell i de batles com el de Vimdobí (Conca de Barberà), qui amb altres "*labradors ricos de séquito y poderosos*" (segons el marquès de Mortara), en contacte amb la guarnició espanyola de Tarragona o de Lleida, fomenten revoltes contra les tropes francocatalanes, com a Móra.

A partir d'aquest moment, la política francesa se centra en consolidar l'ocupació militar del Rosselló i a utilitzar Catalunya com una peça mes en el joc diplomàtic desplegat en les negociacions a la cimera de pau de Westfàlia.

L'idioma alemany comença a recular com a vehicle de cultura en favor del llatí i del francès.

1648-1650: Hi ha servats tres gravats traçats per Sebastien de Pontault, cavaller de Beaulieu, que representen en plànol l'assalt de Tortosa pels francesos, una vista (des de l'altra banda del riu) de la façana fluvial de la ciutat, i un plànol amb els murs i portes de la ciutat.

Importants obres de fortificació a Tortosa: acaben d'enderrocar bona part del barri del Garrofer, car es trobava molt afectat pels bombardejos francesos fets durant el setge, cosa que es fa per tal d'aprofitar els materials de construcció de les cases, per reparar de forma apressada tot el conjunt de fortificacions malmeses per l'atac francès. El domini francès sobre Tortosa aproximadament dos anys i mig i significa per a la ciutat una època molt difícil, ja que les mateixes autoritats franceses reconeixen dos grans problemes: el perill de revolta per part dels tortosins i la possibilitat d'un intent de reconquesta per part de les tropes de Felipe IV. Per conjurar ambdós perills posen en pràctica un conjunt de mesures: expulsen els membres de l'oligarquia més addictes a Madrid i els

reparteixen per poblacions del nord de Catalunya, en territoris sota control francès; bona part de les autoritats eclesiàstiques, inclòs el bisbe, són expulsades; desarmen els tortosins que hi resten després de l'assalt i els obliguen a jurar fidelitat a Lluís XIII, i els prohibeixen tota mena de reunions a la Casa de la Ciutat o a les confraries.

Després d'ocupar Tortosa, hi ha constants incursions i dures represàlies de les tropes franco-catalanes de Schömburg al Baix Maestrat. Devastadors atacs fins a Peníscola, Benicarló i St. Mateu. Una vegada controlada la ciutat de Tortosa, la seva situació propera a la frontera sud amb el regne de València, va permetre els soldats francesos saquejar durant els dos anys següents tota la zona del Maestrat, zona molt rica i que fins llavors pràcticament havia estat al marge de la guerra. Aquests saquejos tindran en el futur molta importància a nivell sanitari.

El regne valencià es troba desolat per la pesta i segurament per això el front de l'Ebre s'ensorra per als filipistes.

El virrei francès intenta segrestar les insaculacions de Barcelona.

Un parell de regiments de cavalleria francesa, un de suïssos, un *tercio* d'infanteria catalana i escamots catalans diversos hi ha en operacions al Segre i a la Llena.

Especialment durant el setge de Tortosa, els francesos de Schömburg se n'entren devers l'Aragó.

1648-1651: Males collites a Europa vinculades al clima.

Expedicions (*bandeiras*, ràtzia d'indis) d'Antônio Raposo Tavares al sud de São Paulo i en l'actual Rio Grande do Sul fins a Belem.

1648-1653: **Insurrecció de la Fronda**, conxorxes i rebel·lions civils de nobles i burgesos francesos pel parlamentarisme, contra Mazzarino. Prínceps-mariscals com Condé actuen literalment a sou de Felipe IV. Esclaten revoltes populars molt variades i els pacifistes francesos, ja representats a les conferències de Münster d'ençà el 1644, guanyen terreny per cedir tot o part de Catalunya a Felipe IV, malgrat el Tractat de Peronne. **Per Catalunya corren rumors que pensen repartir-se-la.**

La Fronda, comença una rebel·lió de nobles francesos i de faccions urbanes. Encara que el moviment quedarà finalment esclafat, farà bascular les actituds del jove Louis XIV cap a l'autocràcia. La rebel·lió durarà durant gairebé 5 anys

1648 o 1651-1695: Vida de Juana Ramírez de Asbaje (Sor Juana Inés de la Cruz).

1648-1653 i 1657-1666: Jean Le Vacher, nomenat cònsol de França a Tunis. Obtindrà la fundació de la primera capella destinada al culte públic (la de "Saint Louis").

1648-1654: Els tàrtars de Crimea s'ajunten a la revolta dels cosacs contra Polònia-Lituània.

1648-1715: "Le Grand Siècle": Període de domini francès a Europa, no sols polític-militar, sinó també cultural. Louis XIV protegeix totes les lletres, arts i ciències, fa obres socials i públiques, de seguretat, etc., atorga subvencions a molts poetes, artistes i erudits europeus, tant si estudiaren a França com si no. Contribueix a la creació d'un cosmopolitisme que té en el francès la "lingua franca" de la gent poderosa i culta.

1648-finals s. XIX: El francès és la llengua internacional i de cultura per excel·lència i llengua de gran part de l'aristocràcia europea que l'aprenen des de petits com a símbol classista.

Fatxes i Gonelles

J. A. Grimalt dóna una passada de ca extern al fatxa gonella, Bartolomé Sitjar (Silería)

Aquest franquista recon-sagrat en realitat s'hauria de fer dir, **Bartolomé Silería**. Per cert, fa uns anys aquest tipus va ésser notícia perquè quan era degà del Col·legi d'Advocats va prohibir que es fessin classes de català. Amb això ja està dit tot.

Reproduït de www.diariodemallorca.es

TRIBUNA

El dos de maig i la normativa

JOSEPA. GRIMALT L'article d'En Tomeu Sitjar titulat "Un dos de mayo lingüístico" de dia 22 d'aquest mes em deixa perplex. Les qüestions de caràcter lingüístic implicades en la seva exposició s'han plantejat i resolt fa temps, les tenen més que aclarides els especialistes en la matèria i tots els qui sense prejudicis han seguit les explicacions dels qui més en saben. Per tant, pareix superflu repetir-les. I seria càndid pensar que cap dels meus arguments, per sòlid i ben exposat que fos, pogués modificar la posició de l'articulista. Si m'he decidit a donar-li una rèplica és perquè una alumna meva dels cursos de la U.O.M. m'ha dit: -No heu de parlar per a ell, sinó per als lectors que encara s'hi poden confondre.

És una llàstima que l'amic Sitjar no precisi qui, ni amb quin poder, ni quan (perquè no ho recorda) va manar retirar els exemplars de l'Ortografia mallorquina de F. de B. Moll. Tan banyats són aquests papers que jo no m'ho crec. Justament va ésser amb aquest llibret que jo vaig fer les primeres passes en el meu coneixement del català. Me'n vaig comprar un exemplar a una llibreria de Ciutat a la darreria de l'any 1958. Si anys més tard no n'hi havia existències, era perquè que l'edició estava esgotada, cosa natural si en tenim en compte la data de publicació: 1931. Precisem que el seu títol complet és **Ortografia mallorquina segons les normes de l'Institut adequada al llenguatge de totes les Balears**. Les normes que ensenyava aquella Ortografia són, per tant, les mateixes que s'ensenyen avui i que aplica tothom que les ha apreses. L'amic Sitjar no les degué assimilar gaire, perquè, de les vuit paraules que escriu en català, n'hi ha dues de mal escrites: calçes i llescas, que, d'acord amb aquella

Ortografia, toca escriure calces i llesques. Com que jo no era a Mallorca, no vaig assistir a l'acte de la Plaça Major de què parla En Sitjar. (Tractant-se d'una concentració autonomista, pareix que ell tampoc no hi havia d'ésser present). No sé, per tant, si és cert que el senyor Moll rectificà En Llompart, ni com ho podien sentir el públic si s'expressava "por lo bajo". No se comprèn que rectificàs ningú per dir català a la llengua pròpia de Mallorca, quan ell ho feia habitualment en els seus escrits i ho comprovarà qualsevol llegint-los. És bo de fer tergiversar el pensament d'un autor agafant-se a un títol seu, i encara retallat, sense tenir en compte les circumstàncies en què aparegué, prescindint del conjunt de la seva obra i quan ell és mort i no hi pot respondre.

Pot ésser que les paraules que cita del Diccionari de N'Amengual no sien gonellistes ni d'extrema dreta, però és ben cert que l'article d'En Sitjar s'avé prou amb els escrits d'En Pep Gonella, tant en el contingut com amb la tàctica. I ara se veu que justament és l'extrema dreta la qui més bé assumeix les seves posicions.

Respecte del suposat conflicte entre les normes gramaticals i els parlars vius, he de precisar que: 1. Una llengua no se redueix a una sola variant, sinó que se compon de moltes: d'època, de lloc, de classe social i d'ocasió (un mateix individu no s'expressa igual quan fa un discurs que quan xerra amb amics a la taverna). Aquests mallorquins d'antany que evoca En Sitjar no seguien el mateix model en les converses informals que quan resaven. Els predicadors a les esglésies adoptaven un llenguatge diferent del de carrer, popularment anomenat "mallorquí de trona". 2. Certament, el protagonista de la llengua és el poble que la parla; però el poble no són solament les padrines, sinó tots, inclosos els gramàtics, els filòlegs, que en tenen un coneixement sistemàtic, més enllà de l'ús intuïtiu dels parlants ordinaris, i els escriptors, que l'empren de la manera més creativa. 3. Si llengués com el castellà, el francès i l'italià tenen una normativa uniforme que s'ensenyava a les escoles, sense que entri en conflicte amb les diferents modalitats que s'hi parlen, no veig per què justament

el català ha d'ésser diferent. ¿Per què les comunitats que tenen el castellà com a llengua pròpia poden estudiar i aplicar la mateixa gramàtica sense veure en perill les modalitats respectives? ¿I per què miren uns canals de televisió que vénen de Madrid i que no parlen andalusí, canari, murcià ni cap de les modalitats regionals? 4. Si els mitjans de comunicació no encerten sempre en l'estil de llengua ideal, no és degut a la gramàtica ni als governants, sinó a la immaduresa dels qui hi fan feina. L'amic Sitjar fa una sèrie de recomanacions als governants i a la població. Jo també els faré les meves. Als governants: que apliquin la Llei de Normalització Lingüística, aprovada per unanimitat, recordem-ho, i fins ara incomplida també per unanimitat. A la població: que, a l'hora de comprar a un establiment, no se capfiqui sobre si la llengua en què s'anuncia és la "normalitzada" o la que propugna En Sitjar perquè sovint se veurà amb feines a l'hora d'esbrinar-ho. Si veu escrit "Rebaixes" en el portal d'una botiga, pot entrar a comprar-hi? Als qui no els agrada la paraula entrepà, que demanin pa amb oli, pa i formatge, pa i sobrassada o cosa semblant, però no "dues llesques de pa", si no volen menjar pa tot sol.

A l'amic Sitjar i als qui pensen com ell: que, quan publiquin escrits, se decideixin a fer-ho amb la modalitat que propugnen, perquè si continuen fent-ho en castellà, els altres no tendrem exemples a imitar i hauré de continuar escrivint en català normalitzat. Malament ho tenen les modalitats si, a l'hora de la veritat, sempre hem d'anar a parar al castellà.

Les limitacions d'espai m'impedeixen tractar amb l'extensió deguda totes les qüestions que apunta l'article que ens ocupa. Fa falta molt més temps per desemmascarar una troça que per embullar-la. Tanmateix, són punts perfectament aclarits a obretes com **El parlar de Mallorca**, del mateix F. de B. Moll (Biblioteca Bàsica de Mallorca 26). Altres més ben preparats i amb més informació que jo podrien comentar el rerafons polític que hi ha darrere l'escrit d'En Sitjar, en el qual potser el tema lingüístic no és més que un pretext. Josep A. Grimalt és catedràtic.

Agressions lingüístiques

Els fatxes forasters de mallorcadiario.com estan emprenyats amb la campanya de promoció del català

Només per llegir aquest vòmit dels fatxes forasters de **mallorcadiario.com**, bé ja ha valgut la pena aquesta campanya publicitària de promoció del català!

Rafael Caballero, per què no te'n tornes a Andalusia i deixes de comportar-te com un foraster mort de fam que no haves menjat mai un plat calent abans de desembarcar a Mallorca?

En comptes d'amollar la teva verinada racista contra Mallorca i els mallorquins, **Rafael Caballero**, ens hauries d'estar agraït perquè gràcies als mallorquins has pogut sortir del poll, pur, més que pur!

Reproduït de www.mallorcadiario.com

En catalán!!! Joan Gomila jueves, 29 de mayo de 2008 La ciudad está **empapelada** de carteles que nos instan a hablar en **catalán** ahora. Es imperativo. La campaña publicitaria va acompañada de otras acciones no menos llamativas que urgen sobre la necesidad de **hablar en esta lengua**. ¿Alguien cree que una persona va a hablar catalán porque le pongamos carteles por todos lados instándole a hacerlo? Más bien, **al contrario**. Pocas cosas son más libres que la lengua que usa una persona. Pero, hemos de reconocerlo, hay quien se beneficia de estas millonarias campañas publicitarias.

lobbyperlaindependencia.org

Conculcacions (128)

Espanya encara no sap que és

És cert, si fas la pregunta a uns espanyols, pots obtenir respostes molt diverses, incloses algunes que poden resultar contradictòries. Uns et diran que Espanya és una nació.

Mirem que en diu la IEC **nació 1** Comunitat de persones que participen d'un sentiment d'identitat col·lectiva singular, a partir d'una sèrie de característiques compartides en el camp cultural, jurídic lingüístic o altres. **2** Organització política d'una comunitat amb identitat nacional.

Si seguim els criteris d'aquesta definició, veurem tot seguit que de comunitats que participen d'un sentiment d'identitat col·lectiva n'hi ha quatre. Una és Castella amb una llengua que es diu castellà, una segona Catalunya amb la llengua catalana, una tercera Euskadi amb una llengua que es diu euskera i una quarta Galícia amb una llengua que és el gal·lec. Resulta que el conjunt de tots quatre, referit pels espanyols, es diu Espanya que no té cap semblança amb cap dels quatre països citats. Just els mateixos que es consideren espanyols, afirmaran que aquest nom és el del conjunt dels quatre països. (la concepció potser més estesa, però tampoc és segur)

A més resulta difícil d'entendre ja que mai ningú ha tingut la opció d'acceptar o no aquest nom com a nominació de les quatre comunitats existents. Doncs és clarament un nom imposat, potser pels que no es sentien res dient-se castellans. Veuríem que en diria un sociòleg. El cas és que van inventar el nom de Espanya i ens van empastifar a tots.

En unes altres èpoques, que incloïa possessions en diferents territoris del món en nom d'Espanya, l'anomenaven "*imperio español*". Que cofois! Vet aquí com una entitat que no té cap més fonament que guerres contra tothom, ha tingut i té tantes denominacions. És així perquè en veritat no s'identifica en cap de les

nacions que diu incloure.

Tenim un exemple que té certa semblança, que és el cas de Suïssa. A aquest país es parlen tres llengües. L'alemany, el francès i l'italià principalment, a part d'alguna altra. Si preguntes a qualsevol dels habitants d'aquestes comunitats de llengua diferent et contestaran immediatament que la seva nacionalitat és Suïssa, independentment de quina sigui la seva llengua. No cal dir que és un cas curiós, però no existeix cap dubte que en el cas de la seva nacionalitat, tots hi coincideixen.

El cas d'Espanya és completament invers, pots trobar un poti-poti de respostes. Anem a veure. Uns et diran envanits que són espanyols, altres, amb total naturalitat que són catalans, i així els euskalduns i encara uns darrers et diran que són gallecs. Per tant, aparentment sembla molt més complicat, perquè una majoria dels habitants de les tres últimes nacionalitats et diran que no són ni s'han considerat mai espanyols, malgrat el carnet d'identitat de tots diu exclusivament "ESPAÑA". D'aquí parteix el gran embolic.

El cas sorprèn i és indicatiu que alguna cosa falla, o que hi ha gat amagat. No existeix en tot l'estat espanyol un acord únic i solvent, sobre la nacionalitat a què pertanyen els seus habitants. Des del centre o sigui Castella (mare del nom d'Espanya) t'asseguraran, majoritàriament que tots són espanyols. Però oh! contradicció, també existeixen fins i tot grupscles castellans que no accepten ser espanyols, i et parlaran dels "*comuneros*", i és que realment n'hi ha de tots colors, cosa que assegura que aquest nom d'Espanya és un invent poc o gens seriós i fins i tot potser grotesc.

El més freqüent, des del centre però, és que afirmen que són una nació, una de sola per a tots els territoris. Altres et diran que són un estat pensant-se què és

un escalat superior a nació. Molts no saben que és la nació qui és plenament sobirana, quan un estat obeeix solament a un concepte administratiu (amb interessos poc clars o fins i tot subterranis). Uns tercers et diran que són un estat multinacional, una altres que són un estat autonòmic, també algú et dirà que som un estat plurilingüe. El resultat és que ningú sap del cert que són, o almenys així ho sembla. Han elaborat tantes mentides i enganys, que ja no distingeixen entre els diferents conceptes i així arribarà algun inspirat que descobrint la sopa d'all, gosarà a dir amb aplom, que "*Espanya es una nación de naciones*" i anirà a dormir creient que ha fet un descobriment important per tota la humanitat o per tot l'univers conegut i per descobrir. La conya amb bicicleta!

El que està més difós, és que Espanya té la consideració d'estat, dins la Comunitat Europea. Nacionalment parlant això no vol dir res, és simplement un paper mullat. A més del què passa dins d'aquest estat, la UE se'n renta les mans i considera que és afer intern d'aquest estat, totes les diferències que sobre el tema puguin existir. Per postres la UE no distingeix entre estat i nació. Segurament creuen que els resulta més operativa la consideració d'estat que la de nació. Però això seria un altre tema.

Total que ens quedem igual que abans de fer totes aquestes consideracions. El que s'endevina i és l'únic cert de tot plegat, és que Castella usant el nom d'Espanya pretén anular les diferents nacions per convertir el seu invent en una sola nació. Aquesta inacceptable pretensió ha comportat moltes lluites sempre a partir del mateix lloc, Castella. Però resulta que fa uns cinc-cents anys aproximadament que dura la lluita i de moment no hi ha res clarament decidit, ja que només Castella continua asseverant que tots som espanyols.

Sols queda un aspecte constatat, i és que Castella ha buscat un nom que ha imposat a tots els demés per tal que aparentés que hi havia una sola comunitat o una sola nació. La cosa no és pas gens senzilla, doncs han calgut moltes guerres, prohibicions i morts, persecucions etc, promoguts des del centre (Castella) per aconseguir aquest entramat tan difícil d'entendre, amb la pretensió que aparenti ser una sola nació.

Com que uns ens neguem a acceptar ser espanyols i uns altres ho asseguren, és ben clar que no existeix acord. Els que no ens considerem espanyols lluitem per a esdevenir independents i restablir la nostra nació com una més dins de la UE. Això tardarà més o menys, però acabarà així, com a mínim a Catalunya i Euskadi. Llavors que diran que són la resta d'habitants? Hauran perdut el tron que pensaven que convertia en espanyols tot el què envestien.

A mi com a català me'n fot com es vulguin dir. El que si que és fa impossible d'entendre, és que mentre no hi hagin coincidències sobre que és cada habitant, demostra que Espanya encara no sap que és, per molt que vulguin aparentar la falsedat de ser una sola nació, com assegurin alguns obstinadament.

Els únics fets que començaran a donar coherència a aquest batibull espanyol, i posarà les peres a quarto (que diem els catalans) serà que Catalunya, Euskadi i Galícia, si pot, arribin a proclamar la seva independència i almenys algunes coses hauran quedat clares. Llavors els espanyols ja sabran que són i quins són, en quan al nom ja veurem quina solució optaran. Serà un problema solament seu, perquè els nostres, almenys per Catalunya fa més de mil anys que som catalans.

Claudi Romeu, vint de maig del 08

Corrupció

A més del 'cortijo' d'Extremadura, Font reconeix davant el jutge que va comprar un adossat a Sastre

El patrimoni de **Jaume Font**, igual que el de **en Matas**, també ha augmentat espectacularment els últims anys. A més de la finca de gran extensió que s'ha comprat a Extremadura, d'on és la seva dona, ara **Font** ha reconegut que va comprar un adossat al propietari d'Ibercon, **Mateu Sastre**. Males llengües per Ciutat diuen que **Font** no ho ha dit tot al jutge i que és propietari d'altres pisos d'Ibercon.

Google Calendar també s'apunta al català

Des d'ahir el conegut servei del Calendari de Google (Google Calendar) ja es pot usar en català. Google Calendar s'afegeix així a les desenes d'eines i serveis Google que ja disposen de la llengua catalana com a idioma elegible: del GMail al Google Maps, passant pel Picasa, el servei de blocs Blogger, el mateix Google.cat, iGoogle o Google Docs, entre molts d'altres. Per a posar el Google Calendar en català cal sel·leccionar aquest idioma des de les preferències del mateix Calendar.

Tot i això encara resten alguns dels principals serveis que ofereix Google sense versió catalana: Youtube, Google Analytics, Google AdSense, GTalk o Google Reader. De tot això se'n feia ressò ahir la plana web de la WICCAC, l'associació de Webmasters Independents en Català de Cultura i Àmbits Cívics.

El trist espectacle de jugadors catalans obligats a parlar en castellà a casa

Vaig quedar astorada i entristida en veure l'altre dia com a la roda de premsa del Palau Blaugrana feien parlar en castellà els jugadors catalans.

Em va fer pensar en allò de: "Hábleme en cristiano". I encara em va entristir més el mig somriure d'ells, com volen dir "què hi farem" i l'actitud submissa de parlar en castellà.

Això és un mal exemple. Sort que hi ha moviments com ara "Català sempre" i institucions com Plataforma per la Llengua i Òmnium cultural que treballen constantment per la nostra llengua. Però la feina l'hem de fer entre tots.

M. Eugènia Bentanachs

Comentaris:

Això sí que és important. Aquests païos són referent per milers de joves (i no tant joves) de tot el món. És una pena que no tinguin les idees més clares (dins del camp i fora!). Però un cop més, encara que ens costi acceptar-ho, és un problema dels catalans, en aquest cas dels jugadors catalans que no tenen l'actitud ferma i clara. Aquests casos són molt importants, molt més que una certa llei, o tenir més autonomia política, etc. Una llàstima. En Laporta amb tot el seu independentisme hauria de fer un esforç i tractar aquest tema amb els jugadors, com a mínim amb aquells que són nascuts a Catalunya. En futbol, l'any vinent que vindrà en Guardiola, potser les coses milloren una mica a can Barça. El Barça és un escenari ideal per impulsar el català i Catalunya. Aprofitem-ho!

Acudits

Els set nans demanen una audiència al Papa. En presència del Sant Pare, fan sortir en Vergonyós davant que volia aclarir un dubte. Murmura:

- Sento destorbar-vos, Santedat, però existeixen religioses d'una talla de 80 cm al Vaticà?

- No, fill meu, no n'hi ha.

- Perdoneu que insisteixi, Santedat, però, en tota Itàlia, deveu tenir al menys una religiosa de 80 cm de alt?

- No, fill meu, no en tenim.

- Ni al món sencer?

- No, fill meu, no en tenim.

Els altres nans comencen a cantar alhora:

- El Vergonyós a besat la mà a un pingüí!, el Vergonyós a besat la mà a un pingüí!

Grenlàndia celebrarà un referèndum sobre l'autogovern amb el vistiplau de Dinamarca

El proper 25 de novembre Grenlàndia votarà en referèndum l'augment de l'autonomia d'aquesta illa àrtica actualment sota sobirania danesa. Aquest és el resultat de l'acord entre el primer ministre grenlandès, Hans Enoksen, i el seu homònim danès, Anders Fogh Rasmussen. L'increment d'autonomia comportaria per a Grenlàndia, a més a més, la gestió dels recursos naturals de l'illa, clau per a la viabilitat econòmica d'aquesta nació.

Enoksen ha anunciat que aquest és "el primer pas cap a la independència" de Grenlàndia. De fet es preveu una aclaparadora victòria del "sí" al referèndum del 25 de

novembre, que ha d'acabar amb la dependència econòmica d'aquest territori respecte de Dinamarca, que és on ara van a parar els ingressos provinents de l'explotació dels recursos naturals de l'illa. Per tant amb l'explotació dels seus recursos propis Grenlàndia deixarà de ser dependent de Copenhaguen. L'objectiu final: eliminar totalment el subsidi que l'Estat danès aporta a Grenlàndia.

Enoksen va tenir també paraules de gratitud cap al govern danès: "Vostè ha escrit el seu nom als llibres d'història com el primer ministre que va donar al poble de Grenlàndia en dret a l'autodeterminació", va dir al primer ministre danès,

Rasmussen. Aquest es va limitar a recordar que el govern de Dinamarca està plenament d'acord l'increment de l'autogovern de Grenlàndia.

En relació a aquest augment d'autogovern, el febrer de 2006 el govern danès va demanar explícitament al COI que tant les Illes Feroe com Grenlàndia, dos territoris que es troben sota sobirania danesa, poguessin tenir accés a unes seleccions olímpiques oficials.

Informa: **Guillem Internacional**
<http://www.nationalia.cat/>
Dimecres, 21 de maig

El Senat espanyol reformarà el reglament i permetrà usar-hi totes les llengües oficials de l'Estat

El Senat espanyol va aprovar ahir una moció de l'Entesa Catalana de Progrés on se sol·licita que es dugui a terme una reforma del reglament de la cambra per a "encabir-hi" l'ús de totes les llengües que són oficials en algun punt de l'Estat espanyol, tant pel que fa a les intervencions orals com per a les escrites. Fins ara només es podien emprar les llengües diferents del castellà al debat sobre l'estat de les autonomies, durant el primer discurs del president del Senat, en algunes publicacions menors i en els escrits que els ciutadans i insti-

tucions dirigien a la cambra alta espanyola.

Per tant les altres llengües diferents del castellà, entre elles el català, seran d'ús normal en les sessions del ple i les comissions. A més a més el diari de sessions continuarà les intervencions en la llengua que s'hagin dut a terme -i la corresponent traducció castellana-. Els grups de CiU i PSOE van donar suport a la moció. El portaveu convergent al Senat, Jordi Vilajoana, va demanar convertir "de debò" la cambra alta espanyola en una cambra territorial, aprofitant aquesta moció.

El PP va decidir votar en contra de l'ús de les llengües diferents del castellà al Senat, i ho va justificar afirmant que aquesta reforma del reglament hauria de ser una reforma global del Senat, que només és possible si també es reforma la Constitució espanyola.

Jutges i colonialisme. Mentides dels esbirros del PP

DIJOUS, 29/05/2008

Aplacen per cinquè cop la vista del conseller d'Interior mallorquí perquè 'El Mundo' rectifiqui una notícia. Aviat farà un any que va presentar la denúncia. El jutjat de primera instància número deu de Palma ha aplaçat, per cinquè cop, la vista oral del conseller d'Interior mallorquí, Joan Lladó, que demana la rectificació d'una informació incerta publicada per l'edició balear del diari 'El Mundo'. L'advocada del director, Pedro J. Ramírez, ha al·legat que desconeix el català, tot i que Lladó recorda

que el diari té la seu a Palma. Els han tornat a citar el 2 d'octubre, gairebé un any després que presentés la denúncia.

Quan Lladó va ser nomenat conseller d'Interior del Consell de Mallorca, 'El Mundo' va publicar tota una sèrie d'articles en què l'acusava d'haver envaït el domicili de Pedro J. Ramírez, per bé que tant la sentència del jutjat de primera instància de Manacor com la del Tribunal Suprem espanyol el van absoldre de qualsevol tipus de delictes.

Des de llavors, diu que el diari ha publicat constantment informacions falses sobre ell, i diu que és una constant amb la resta de formacions polítiques del Consell, motiu pel qual els serveis jurídics de l'ens valoren si presenten més demandes. Lladó demana a tots els damnificats per d'altres informacions incertes del diari que també ho denunciïn.

El conseller també es queixa que la jutgessa, abans de començar la vista, li ha dit que entorpiria el procés si parlava en català.

El mapa d'Europa és immutable?

Les llibretes de geografia de la nostra infantesa són peces de col·lecció d'ençà de l'explosió de les bombes de retardament del 1918 i el repartiment del món consecutiu a la conferència de Yalta del 1945: els Estats de síntesi inventats als despatxos en benefici de llurs veïns han explotat, a semblança d'una Txecoslovàquia nascuda a ran de la caiguda de l'imperi austrohongarès, quan els dirigents del món reunits a França el 1919 signaven el matrimoni forçat de Txèquia, antigament sota domini alemany, i d'Eslovàquia, sota tutela hongaresa.

Les imposicions del començament del segle XX ja havien causat temptatives, entre les quals la independència eslovaca del 1938, amb padrinatge nazi com a auxiliar, abans d'una reunificació de postguerra. Després d'una seqüència comunista suavitzada per Gorbatxev, amb una «revolució de vellut», el 1989, el país s'és descobert amb al seu cap l'escriptor Václav Havel, i s'ha constituït en Estat independent, el 1993, sota la pressió de dirigents populistes. Si aquesta soleta aventura nacional modifica la carta europea escolar, en una probabilitat estadística ordinària des de fa segles, l'actual retallada pot no durar. A qui el torn?

El País Basc, més independent que Montenegro

El concepte de «Torneig de les 6 nacions», l'avantpassat del qual, el «Torneig de les 4 nacions», creat el 1882, concernia Anglaterra, Escòcia, Gal·les i Irlanda, no xoca pas ningú, però la idea que una nació pugui correspondre a una part d'un territori estatal fa grinyolar les dents més o menys sorollosament: els Britànics diuen «OK», els Espanyols «¿Qué remedio?» (resignació) i els francesos s'exclamen «Et puis quoi, encore?» (I què més? Ara pla!). Cada u el seu tempo. Mentre que a França l'agregació del departament del Loira-Atlàntic a Bretanya, en reparació d'un decret petainista del 1941, és en pana, Espanya permet al País Basc d'aixecar la totalitat dels impostos, en una independència de fet, superior a aquella, legal, de Montenegro, sobirà des del 2006 però que depèn dels seus veïns serbis... ells mateixos sobirans i separats de Kosovo del 17 de febrer del 2008 ençà. Des d'un punt de vista tècnic la Unió Europea es mostra poc hostil a les noves retallades. Acaba reconeixent els territoris que emergeixen oferint-los una representativitat.

Un Estat ja no és «Una llengua, una força armada, una moneda»

La uniformació europea, identificable per l'Euro o el paper difuminat d'Armades nacionals a terme mutualitzades, augmenta mecànicament les independències, no pas perquè hagin guanyat quotes, sinó

per reducció dels criteris tradicionals que presidien llur accessió. Així, si les vel·lèitats sobiranistes d'Itàlia del Nord i de Flandes són espantalls pròxims a la balcanització violenta, les cultures, llurs llengües i llurs altaveus culturals, intel·lectuals o mediàtics, poden construir una forma d'independència. En aqueixes condicions, la Catalunya del Sud, reafirmada per 7 milions d'habitants, sia 1,5 milió més que la Dinamarca sobirana, seria una realitat estatal potencial assenyalada als mapes geogràfics amb un comú joc de colors que fixa imatges fortes en les consciències dels (ex)escolars.

La força creadora catalana ja ofereix signes de normalitat nacional a imatge dels corresponsals de premsa que relaten en català, a les ràdios i les televisions de Barcelona, els sorolls del món en directe de Birmània, Palestina, la Xina o els Estats Units: el prisma del país, tocant a l'universal, frega la sobirania. Com en el cas escocès o la situació basca, la qüestió rau en el tempo, segons una regla d'adequació legal dels territoris a una voluntat popular en crescendo, en una època de falta de meravellament, en una bufada històrica portada per una cerca de destins eixits del desencant postmodern. Esteve Valls és part de l'equip de La Clau

Comentaris:

-Home! Que és immutable és el que ens volen fer creure. Però la realitat és ben diferent, com molt gràficament ens mostra el Cercle d'Estudis Sobiranistes:

-Qui dubta que la Victòria és nostra!! Fronteres immutables no n'hi ha. De fet les fronteres són ens artificials fixats pels éssers humans. Des de l'espai tota la Terra és un sol món. El problema ve quan es necessita fixar fronteres per desplegar marcs legals que protegeixin les cultures, els pobles. Perquè quan tots pertanyem a una massa uniforme, la cultura dominant és la que s'acaba imposant aniquilant les minoritàries.

-D'immutable res, al món la tendència general és a administrar-se amb estats petits, i el seu nombre no ha deixat d'augmentar en tot el Segle XX i el que portem del XXI.

Denegació d'assistència per part de la policia per xerrar en mallorquí

El passat dia 30 de maig em vaig veure obligat a telefonar a la Policia Nacional de Manacor davant un problema d'ordre públic a la meua feina. Això va passar entre les 14:40 i les 14:45. Davant la meua sorpresa, l'interlocutor em sol·licità que li parlàs en castellà, a la qual cosa vaig al·legar el meu dret a expressar-me en llengua catalana davant les institucions de l'Estat dins el territori de les Illes Balears. El funcionari en qüestió va actuar desentenent-se de qualsevol deure envers mi com a ciutadà, dient que era un policia nacional i no local i que, per aquest motiu, no tenia cap obligació d'entendre'm (ni d'identificar-se, perquè també s'hi negà quan li ho vaig sol·licitar!). Em suggerí com a alternativa que telefonàs a la policia local. Davant les respostes lògiques del policia a les meves preguntes vaig deduir que aquell senyor sí que entenia el català, però que no volia atendre'm precisament per parlar en aquesta llengua. En demanar-li si em podia passar amb qualcú que entengués el català va dir que no hi havia ningú més que l'entengués. Es va fer impossible, per tant, qualsevol intent de comunicació amb el servei de policia en una situació de gran necessitat al centre de treball.

El mateix dia 30 de maig a les 18:30 hores de l'horabaixa vaig pegar un bot a la mateixa Comissaria de la Policia Nacional de Manacor per presentar-hi una

denúncia sobre el tema. Aquí es produí una situació semblant a l'anterior: tots feien veure que no m'entien i ningú no es mostrà gens col·laborador. Després de fer-me perdre el temps inútilment i de passar-se el paper de la denúncia l'un a l'altre, em digueren que hi tornàs dilluns de matí, que en aquell moment les oficines de registre ja es trobaven tancades. Finalment, vaig acabar presentant una queixa adreçada al delegat del govern espanyol, Sr. Ramon Socies, explicant-li el cas i sol·licitant-li **ques'obri una investigació sobre aquest fet i s'estableixi la responsabilitat davant aquest cas d'indignificació que atempta al dret a l'ús del català en totes les instàncies administratives dins la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.**

És humiliant que encara ara, trenta-tres anys després de la mort d'en Franco, els mallorquins haguem de demanar permís per poder parlar amb normalitat la nostra llengua a la nostra terra, on és oficial i pròpia. Vaig sentir els meus drets lingüístics trepitjats, però sobretot vaig patir en pròpia carn la denegació d'ajuda per part d'un Cos que en teoria hauria de servir –i tractar per igual– tots els ciutadans. I tenc la sospita que si hagués estat un ciutadà alemany, anglès, xinès, marroquí o nigerià –qualsevol abans que un mallorquí– qui hagués anat a demanar ajuda a la policia nacional, hauria rebut una millor atenció per part d'aquesta.

Antoni Martíàñez

Crisi de lideratge dins el PP

El desprestigi irreversible del fatxa foraster Ramírez li fa perdre la batalla contra Rahoy

Qui l'ha vist i qui el veu! Fa uns anys el fatxa **Ramírez** bravejava de carregar-se presidents i ministres del govern espanyol; ara, en canvi, ja no pot aconseguir ni tan sols que el cap del principal partit espanyol de l'oposició dimiteixi i se'n vagi a ca seva. A **Pedrito piscinas**, igual que a la cabra loca aragonesa **-Jiménez Losdemonios-**, molta gent ja l'ha calat i li ha perdut la por. Tant és així que fins i tot dins el propi PP ja n'es-

tan fins els collons de les seves mentides, intrigues, manipulacions, ànsies de protagonisme, intoxicacions, figura i amenaces.

Per què parlo català?

Sovint els catalanoparlants d'adopció ens veiem perseguits dia i nit per aquesta pregunta: *I tu per què parles català?* A mi me la fan des de fa 20 anys que vaig començar a parlar la llengua. La gent quan em coneix ràpidament es fa la imatge que jo sóc diguem-ne "molt català" d'aquells de tota la vida. Després quan descobreixen que amb els pares parlo en castellà (ells no saben català) o que tinc amistats castellanoparlants... de seguida es sorprenen i pregunten, i com és que tu parles català? Això amb sort, perquè també a vegades em deixen anar un "*¿y si tú no eres catalán por qué hablas en catalán?*".

A la meva dona arribada a Catalunya amb 30 anys d'edat encara li va pitjor, i tant se val sigui gent americana com ella o catalans de tota la vida, quan entra a una botiga, quan té companys nous a la feina, quan tria una pel·lícula en català al cinema (si és que en troba...) l'actitud de la gent gairebé sempre és la mateixa, "*¿y tú por qué hablas catalán?*" o "*no, no, tranquila si puedes hablar castellano, no pasa nada*".

I la veritat és que ja n'estic fart, perquè el problema no és que jo, la meva dona o el meu veí del Marroc parlem català, el problema és que en una societat suposadament tan lliure com la nostra, hi hagi gent que no pugui entendre que hi ha persones nascudes no catalanoparlants que parlin en català. Aquí hi ha un problema, però el problema no sóc jo per parlar català, el problema està al cap de la gent que no pot assumir la plena normalitat del català, algú s'espanyaria que un marroquí que resideix a Anglaterra parlés anglès? Algú li demanaria estranyat per què parla anglès?

Així que ara donaré uns quants motius a veure si la gent comença a entendre que parlar català és una cosa tan normal com sortir a passejar, menjar o beure un got d'aigua, encara que l'acció de parlar català la faci un nouvingut.

14 motius pel quals jo, un nouvingut, he triat parlar també en català

1. Perquè no sóc castellanoparlant: Des de fa temps, massa temps, en aquest país s'ha agafat el costum erroni de dividir la societat entre castellanoparlants i catalanoparlants segons l'origen de les persones... I això és fals, la llengua no és una cosa genètica, no es neix parlant cap llengua, una persona és parlant de la llengua o les llengües que li dóna la gana, que una persona neixi castellanoparlant no vol dir que ho hagi de ser tota la vida. Oi que ningú troba estrany que els que neixen catalanoparlants parlin castellà? Doncs per què la gent troba tan estrany el contrari?

2. Perquè puc conèixer gent nova. Parlar català et permet relacionar-te amb gent nova, la prohibició del català durant tant de temps ha comportat que els catalans siguin tancats, varen aprendre a viure la seva llengua i cultura d'amagat, ara molt sovint, el català es pensa que la seva cultura no va amb els altres, amb els que no són com ells, i per desgràcia aquest és un mur que només es supera parlant la llengua, un cop parles català descobreixes una gent que es relaciona de forma diferent.

3. Perquè em dóna accés a una nova cultura. Una llengua no és una cosa artificial, una llengua correspon a una realitat cultural única que tan sols es pot expressar en aquella llengua, parlar català em dóna accés a viure i gaudir una altra cultura, una altra manera d'entendre el món i així puc augmentar la meva riquesa cultural i humana.

4. Perquè em convé laboralment: Moltes de les millors feines en aquest país requereixen saber català, d'altra banda és un fet normal ja que és la llengua pròpia del país, però a molts catalans ja els hi va bé que els immigrants no parlin català, menys competència per trobar una bona feina, però resulta que els immigrants no som rucs i sabem què

ens convé, ens convé parlar català.

5. Per deixar de ser immigrant: Qui ha triat per anar a viure Madrid o París per posar dos exemples, sempre i faci el que faci, serà considerat per a molts un immigrant, però el que tria un lloc on hi ha una llengua minoritzada, com és el cas de Catalunya i el català ho té molt més fàcil, un cop adopta la llengua et consideren un més, i els que ja l'hem adoptada això ho sabem molt bé.

6. Perquè la gent d'aquí et valora, i molt, aquest esforç. Vivim en un país on sovint la pròpia gent no valora prou la seva llengua i cultura, quan arriba algú de fora i fa un esforç que molts d'aquí no farien, la gent valora molt positivament l'esforç que fem nosaltres per aprendre la llengua

7. Per respecte al país que m'acull. La cultura d'aquest país ha estat perseguida durant dècades, durant segles, hi ha alguns poders entestats a fer desaparèixer aquesta cultura, i sovint han utilitzat a la immigració com a eina de substitució lingüística, però jo com a immigrant no em penso deixar utilitzar, per res ni per ningú, i crec que el mínim que podem fer per un país que ens ha acollit és aprendre la seva llengua.

8. Perquè hi tinc dret. Perquè el català no és propietat dels catalans, les llengües no són propietat de ningú, ni tan sols dels seus parlants, jo visc aquí i tinc el mateix dret que qualsevol altre de parlar català

9. Perquè és divertit. Parlar català és divertit, aprendre nous mots, nous sons, parlar català és un motiu més per a riure i gaudir. És divertit veure una pel·lícula en català, llegir en català, descobrir que una berenjena és una albergínia, és molt divertit aprendre a dir xiuxiuejar.

10. Perquè em pertany. M'he esforçat molt per parlar català, sovint superant les dificultats que té aprendre les llengües minoritzades. M'ha costat

molt parlar català i ara que ja ho he aconseguit no deixaré que ningú em trepitgi la llengua, ara ja és la meua llengua i també em pertany a mi, així que les agressions que van contra ella també van en contra meua.

11. Per normalitat. Perquè ha de ser normal que un catalanoparlant miri una pel·li en castellà al cine, i en canvi trobem anormal que un castellanoparlant triï una pel·li en català? Potser que tots plegats ens ho fem mirar, no?

12. Perquè sóc tan català com qualsevol altre: Una cosa que m'ha ensenyat aquesta cultura... Català no s'hi neix, se n'exerceix, i com que jo n'exerceixo sóc igual que qualsevol altre, i potser més que alguns que han nascut catalans i renuncien a diari a la seva condició de catalans.

13. Per preservar la diversitat cultural i lingüística del món: sovint sentim parlar de conservar la biodiversitat, conservar ecosistemes, conservar espècies, però també és important conservar la gran diversitat cultural de la humanitat. Cada dia desapareixen llengües i cultures, i el català potser una si no comptem amb la nostra protecció, amb la implicació positiva de tota la societat. Pensem que aquí és l'únic lloc del món on es pot parlar català, si desapareix d'aquí serà una pèrdua irrecuperable per a tota la humanitat.

14. Perquè em dóna la gana. Fa falta algun motiu més? No és prou motiu aquest? Doncs sí, parlo català perquè em dóna la gana, no em sembla tan difícil d'entendre, les coses es fan perquè es volen fer i no fan falta més motius, parlo català perquè vull i no crec que hagi d'anar donant explicacions, ni crec que la gent tingui cap dret a fer-me la fatídica pregunta: *i tu per què parles català?* Ostres, mai he vist pregunta més estúpida.

L'arquebisbe de Barcelona critica que la COPE fomenti la crispació

Diumenge, 1 de juny

L'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, ha carregat contra l'emissora dels bisbes espanyols, la Cadena Cope, en una entrevista al diari La Vanguardia. Sistach assegura que l'emissora "dificulta la tasca de l'Església" a l'Estat, especialment a llocs com al Principat, per culpa de certs programes i certs presentadors, com Federico Jiménez Losantos i el seu "La Mañana", que segons l'arquebisbe "no fomenten

la concòrdia ni la serenitat, sinó l'agitació i la crispació. Per Sistach la Cope hauria ser "un potent mitjà de comunicació, no un potent mitjà de generació de conflictes".

L'arquebisbe afirma que a les diòcesis catalanes l'opinió majoritària dels bisbes és que "creix la desafecció" de molta gent amb l'Església per aquesta mena de programes. Una de les preocupacions de Sistach és que aquesta desafecció afecta la decisió de nom-

brosos contribuents catalans, que estan deixant de marcar la casella de l'aportació tributària a l'Església quan fan la declaració de la Renda.

Per Sistach la Cope hauria de com-

plir l'ideari que se va aprovar l'any 1994 a la Conferència Episcopal Espanyola, on s'hi afirma que la cadena ha de "respectar el dret de les persones a la bona fama, els valors constitucionals i les institucions" (incloses les "autònòmiques"). L'arquebisbe no fa esment en l'entrevista d'una possible escissió de l'Església catalana respecte de la Conferència Episcopal Espanyola, quelcom amb el que s'havia arribat a especular si persistia el "conflicte", tot i que no sembla massa probable.

Onada repressiva dels espanyols

Des de la Coordinadora Obrera Sindical - COs, sindicat per l'alliberament de gènere, de classe i nacional dels Països Catalans, i davant de l'augment de l'onada repressiva que estem patint arreu del nostre país durant les darreres setmanes, de les quals podríem esmentar les següents:

1- L'empresonament del company Franki de Terrassa. Junt amb les detencions i amenaces a companys i companyes solidàries amb ell.

2- Persecució, assetjament, amenaces i identificacions irregulars dels membres de la Taula Nacional d'Endavant a Benicàssim (la Plana Alta), els passats 24 i 25 de Maig.

3- Identificacions i assetjament dels participants de la Trobada d'Estudiants dels Països Catalans, organitzada pel SEPC a Atzeneta del Maestrat.

4- La notícia sabuda recentment segons la qual dos estudiants menors d'edat, membres del SEPC, del Morell (Tarragonès), hagueren de declarar davant l'Audiència Nacional espanyola el passat 26 de Març, per haver penjat cartells al seu institut (amb el permís del centre) en solidaritat amb els companys i companyes encausades per haver cremat fotos dels borbons... Amb l'afegit que fou el mateix director del centre qui va donar els noms dels dos menors a la Guàrdia Civil.

5- Assetjament, amenaces i citacions a declarar de companyes que van participar de la campanya d'autoinculpacions d'avortament, a València, Sagunt, Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat, Tarragona, etc.

6- Nous judicis contra els companys Jaume Roure i Enric Estern a l'Audiència Nacional... junt amb les sancions econòmiques, el blocatge i retenció de vehicles, etc.

7- Detencions i amenaces als solidaris i solidàries contra el Pla Caufec.

8- Judici contra 4 joves independentistes de Tarragona acusats d'atacar amb PINTURA!, la caserna de la Guàrdia Civil d'aquesta ciutat.

9- Sanció econòmica per manifestar-se en contra de la Unió Europea al Jordi Navarro, cap de llista de la CUP de Girona.

10- Censura i silenci mediàtic sobre el cas dels 13 companys i companyes de Gandia.

11- I moltes, moltíssimes altres arreu dels Països Catalans.

Volem manifestar públicament:

1- Tot el nostre suport i solidaritat amb totes les companyes i companys víctimes dels "excessos" (de la brutalitat) de l'estat espanyol.

2- Que si ara veiem aquesta escalada de violència, no només de policies, jutges, etc., sinó també de bandes feixistes com els que actuen impunement a la Plana, es volen manifestar a Torrent (l'Horta), és perquè malgrat la nostra "petitesa" com a moviment, és més que evident que la creixent capacitat mobilitzadora i de resposta dels moviments populars arreu del nostre país, preocupa realment als nostres ocupants.

3- Que si les coses van així, només pot significar que anem pel bon camí, amb la qual cosa, només ens queda que continuar avançant i reforçant els nostres lligams, augmentar el treball comú, unitari i coordinat, per enfortir el moviment salvar la seva repressió.

Coordinadora Obrera Sindical
<http://www.sindicat-cos.org/>

Bernat Desclot

Crònica

La personalitat de Bernat Desclot no queda clara. No trobem cap funcionari reial sota aquest nom – l'obra només podia haver estat escrita per un d'ells – i ha semblat que potser un tresorer reial, *Bernat Escrivà* va amagar la seva personalitat sota el cognom de *Desclot*. És un possibilitat plausible que Escrivà i Desclot siguin una mateixa persona, però...

En l'obra es fa un lleu relat, d'una cinquantena de pàgines, dels esdeveniments catalans anterior a la vida del rei Pere II, i després tota l'obra és dedicada a ell fins a la seva mort, sobtada, a Vilafranca del Penedès l'any 1285, als quaranta cinc anys. Donada la brevetat del regne de Pere, (1276 al 1285) l'aportació de Bernat és important ja que completa molta

documentació amb els fets que narra i que demostra la seva presència personal.

Glosa històrica per sobre de tot, Bernat sap arribar a detalls punyents relatius a la petita història, la de les descripcions anímiques de rei i nobles, on hi vessa els seus dots d'escriptor gaudint del gust de trobar la paraula justa, poètica i encertada.

Mirant de relacionar aquest goig literari amb la figura de Jaume I, del qual aquest any celebrem (?) els 800 anys del seu naixement, (i que s'espera que arribi el record a tothom), llegim una vegada més el retrat que li dedica Bernat.

"Aquest rei en Jacme fo lo pus bell hom del món; que ell era major que altre hom un pam, e

era molt ben format e complit de tots sos membres, que ell havia molt gran cara e vermella e flamenca e el nas long e ben dret, e gran boca e ben feta, e grans dents belles e blanques que semblaven perles, el els ulls vairs, e bells cabells rossos semblants de fils d'aur, e grans espatlles, e long cors e delgat, e els braces grossos i ben feits, e belles mans, e long dits, e les cuixes grosses e les cames longues e dretes e grosses per lur mesura, els peus longs e ben feits. Efo molt ardit, e prous de ses armes, e forts, e valent, e larg de donar e agradable a tota gent e molt misericordiós; e hac tot son cor e tota sa voluntat de guerrear amb sarraïns."

(JMG)

Corrupció

Dues lesbianes del PP implicades en un nou escàndol de malbaratament de fons públics

El PP s'ha manifestat reiteradament contra l'homosexualitat i, tot i seguint la línia més dura de l'església espanyola (**Rouco Varela**) ha posat tot tipus d'obstacles als matrimonis gais. Mentre això passava, **Rodrigo de Santos**, a la vegada que liderava la creuada de linxament contra els gais, d'amagat, dilapidava una fortuna de doblers públics en puticlubs homosexuals i en cocaïna. I això no és tot, perquè ara s'ha destapat una altre escàndol de malbaratament de fons públics protagonitzat per dirigents del PP en el qual ha tornat a aparèixer com a rerafons la hipocresia i la doble moral de perseguir a cara descoberta l'homosexualitat, mentre que en privat i d'amagat fer allò que en públic es condemna i es persegueix.

Bé idò, això és el PP! Prediquen el que no creuen, foten mà al calaix de l'administració pública i fan tot el contrari del que prediquen! Ni més ni manco! Redell, **Antònia Ordinas** i **Isabel Rosselló** tenen tot el dret del món a ésser lesbianes però no tenen cap dret a fotre la mà al calaix dels doblers públics. Dit això, es pot saber, però, què fan dins un partit fatxa, reaccionari, integrista i que discrimina els homosexuals com el PP?

Reproduït de www.diariodemallorca.es

La ex gerente del CDEIB encarregó a su pareja informes por 86.000 euros Antònia Ordinas dedicó casi 325.000 euros a gastos de representación durante cuatro años

MATEU FERRER. PALMA. Antònia Ordinas, nombrada por el PP en la pasada legislatura gerente del Consorcio para el Desarrollo Económico de las Islas Baleares (CDEIB), que depende de la conselleria de Comercio, Industria y Energía, y a la que dicho ente reclama ya más de 17.000 euros que gastó sin justificar, también encargó numerosos estudios e informes directamente a su pareja sentimental, la soprano Isabel Rosselló, por valor de más de 86.000 euros.

Lobbyperlaindependencia.org

Més de 120 policies forasters agafen el Barco de rejilla cap a Espanya. Enhorabona!

Les colònies d'ultramar són territori de pas, un destí maleït i considerat un càstig i un desterrament per la majoria absoluta de policies, jutges, guàrdies civils, militars, periodistes, metges, professors, funcionaris forasters, etc.

Nosaltres volem que tota aquesta gent sigui feliç, molt feliç, i que pugui viure a la península devora els seus amics i familiars, per tant, enhorabona als 120 policies forasters que se'n tornen. La veritat és que mai no haurien d'haver vingut a ca nostra. Vet ací un motiu més per estar a favor de

la independència. La seguretat de les Illes Balears ha d'estar en mans de persones que estimem aquesta terra i la nostra gent i no en mans de forasters amargats, ressentits, absentistes i plens d'odi contra la nostra llengua que són destinats a contraccor temporalment a les colònies.

Botifarres / Botiflers

Oriol Giralt, la punta de llança espanyolista i madrilenya contra Joan Laporta

LLIRE ENTRE CARDS Torna la tenebra Salvador Sostres / www.salvadorsostres.com

Van caient les màscares i ja ahir vàiem als diaris la fotografia d'Oriol Giralt envoltat dels Boixos Nois que han signat la seva moció. Torna la tenebra, torna el Barça brut d'abans. El que patrocinava la facció criminal de l'afició, el Barça gris i putrefacte que es passava 10 anys sense guanyar res, el Barça espanyolista i sense cap dignitat. També hem sabut que ha estat detingut un dels càrrecs de l'empresa que, via SMS, difonia les notícies del club als telèfons mòbils dels socis: s'havia descarregat, per vendre-se-la, la relació de números de telèfon, i en una primera declaració ha confessat a la policia que treballava a les ordres d'un que s'havia presentat a les penúltimes eleccions del club. Ja poden comptar! Després ha matisat la seva declaració posant-hi pel mig homes de palla, però la tenebra ja és aquí, amb les tenalles a punt per instal·lar-se. D'ençà que va ser elegit, el president Laporta ha estat sotmès a tota mena de persecucions: personals, perquè l'intentaren assassinar; després aquella orques-tració de si havia de convocar eleccions un any o l'altre; l'amplificació grotesca de petits inci-

dents, les constants amenaces a ell i a la seva família, i ara aquesta moció de censura que put a claveguera del passat, a Boixos Nois i a retòrica d'Espanya i terregada. És cert que les 2 darreres temporades no han estat brillants, però l'odi a Laporta no és pels resultats. Se l'odia per catalanista, perquè no ha cedit al xantatge de criminals, i perquè ha desmantellat la miscel·lània de sòrdids que operaven a l'entorn del club. Sempre hi ha un mediocre que vol desmantellar la bellesa, sinistre genet de la maldat. A El Bulli o al Barça. Santi Santamaria i Oriol Giralt són la mateixa misèria contra la mateixa esperança.

Reproduït de www.avui.cat

Més del 52% dels catalans votarien a favor de la independència en un referèndum

Redacció

Si ara mateix es fes un referèndum per la independència de Catalunya, el resultat seria un sí força clar, amb un percentatge suficient com perquè la Unió Europea l'avalés. Això és el que afirma un estudi de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), que afirma que entre un 52% i un 62% dels catalans votarien sí en aquest hipotètic referèndum. Segons l'estudi, anomenat Llengua i identitat a Catalunya 2008 i elaborat entre 1.108 catalans, aquesta forquilla de deu punts percentuals es deu als indecisos. L'informe s'ha elaborat a partir de 1.108 entrevistes a catalans majors de 15 anys, i els resultats, ponderats a partir de les dades de població de l'Institut d'Estadística de Catalunya del 2006, tenen un marge d'error del 3%, segons els seus autors. L'estudi sosté que, en un referèndum per decidir la independència de Catalunya, un 36,5% del total d'enquestats de nacionalitat espanyola (1006 entrevistes) declara que hi votaria a favor, mentre que un 22,1% hi votaria en contra, un 27,1% s'hi abstindria i hi ha un 11,7% d'indecisos. La participació mínima seria d'un 59%. Aquestes xifres són les més altes a favor de la independència de Catalunya que s'han trobat fins ara en una enquesta. L'estudi també fa una projecció del que passaria segons com es decantessin els inde-

cisos i proposa tres escenaris, en tots els quals guanyaria el sí. En el primer, tots els indecisos s'abstenen, amb la qual cosa els resultats serien d'un 62% a favor de la independència i un 37% a favor en contra. En el segon escenari, el vot dels indecisos es repartiria a parts iguals i el sí seguiria guanyant àmpliament, amb un 60%, per un 39% del no. Finalment, si tots els indecisos es decantessin pel no, el resultat seria d'un 52% dels vots a favor de la independència i un 47% en contra. Només en aquest darrer supòsit, que tots els indecisos votessin en contra, no es complirien els darrers criteris de la UE per acceptar els resultats d'un referèndum per la independència, tal i com es van definir en la consulta de Montenegro l'any 2006. En aquella ocasió, la UE va exigir una participació mínima del 50% i almenys un 55% de vots afirmatius. L'informe, amb un marge d'error del 3%, mostra que només en cas que tots els indecisos votessin contra la independència el referèndum no es tindria en compte a la Unió Europea (UE) d'acord amb els criteris que va fixar per a la mateixa consulta sobre Montenegro: una participació del 50% del cens, que a Catalunya estaria assegurada, segons l'estudi, i una majoria del 55% dels vots per una de les opcions.

Reproduït de www.eldebat.cat

Una escletxa?

La intervenció de l'Enric Vilanova, en llengua catalana, en el ple del consell municipal de Perpinyà no ha passat desapercebuda. Si el contingut era d'interès, la forma ha tingut més ressò.

El diari l'Indépendant ha fet néixer un interessant debat on cada un ha pogut dir la seua a partir del plantejament de l'Enric Vilanova: "qui viu a Catalunya Nord s'ha d'integrar aprenent la llengua pròpia del país, a Catalunya Nord hom s'ha de poder expressar en llengua catalana en qualsevol circumstància i lloc."

Al cap de tres setmanes, la quantitat de correus favorables a l'ús de la llengua catalana és majoritari, la direcció del diari contrària a l'ús normalitzat del català no ho devia preveure. La direcció del diari demanava una traducció al francès dels textos enviats en català.

Els més jacobins han cridat a l'escàndol. Parlar català per a ballar sardanes és convenient, (encara que per desgràcia se parli poc català en el món sardanista), fora de la rotllana passa la ratlla. Equival a un acte inadmissible d'independentisme.

Els jacobins més moderats podrien acceptar que la llengua catalana sigui parlada quasi bé a tot arreu, però amb condicions: la primera que se'n demani el permís i la segona que se'n faci una traducció prèvia en llengua francesa.

Paral·lelament els 2 parlaments estatals han posat el tema de les llengües a l'ordre del dia.

El 7 de maig, el Daniel Mach, diputat de l'UMP, partit majoritari a Catalunya Nord i a nivell estatal, ha gosat pronunciar una frase en català al Palau Bourbon però, malgrat haver prèviament reconegut la supremacia de la llengua francesa (cal sempre acotar el cap davant dels senyors) i fet una traducció quasi simultània, el president de l'assemblea estatal li ha tallat la paraula recordant-li que no té el dret de parlar una altra llengua que la francesa en el si de l'hemicicle.

El 13 de maig, en Jean Paul Alduy, senador-batlle de Perpinyà ha demanat al senat, la modificació de l'article 2 de la Constitution. En el seu discurs deixa ben clar que considera el francès com a llengua que

tothom ha de parlar i que la llengua catalana hauria de ser respectada i defensada. Se mostra favorable a una catalanitat oberta. És un promotor del bilingüisme de caràcter unidireccional: tot el que és en llengua catalana ha de ser traduït al francès, però l'inrevés és opcional. Segons el batlle de « Perpinyà la catalana » un text únicament en llengua catalana seria de l'ordre d'un catalanisme tancat.

A partir d'aquests fets podem valorar la claudicació dels nostres polítics, jacobins més o menys moderats. Que la llengua francesa, llengua estrangera a Catalunya Nord, s'hagi imposat per la força, les vexacions en contra de tota una població, és acceptable. Que la llengua pròpia de Catalunya Nord pugui ser parlada amb normalitat és encara i sempre inacceptable!

La sorpresa vingué el 22 de maig amb l'aprovació d'una esmena que reconeix les llengües « regionals » de l'estat com a patrimoni de la nació francesa.

Obriria una escletxa en la crosta colonialista francesa? Els crits d'alegria són encara prematurs. Recordem que França, per veu del seu president i de la ministra encarregada del tema refusa la ratificació de la Carta de les llengües minoritàries d'Europa.

França redueix el pressupost de l'ensenyament, doncs no posarà els mitjans necessaris a l'aprenentatge de les diverses llengües i en el marc d'un estat tan centralista no se pot fer res sense l'ajuda econòmica de l'estat.

A principis del segle XXI els responsables polítics de l'autònom « Pays des Droits de l'Homme » refusen encara i sempre que els pobles oprimits puguin parlar la llengua pròpia en tota normalitat. Nosaltres volem menys declaracions i més fets concrets.

Però hi ha espais d'ús normalitzats per la societat civil, a Bao de l'1 al 8 de juny la llengua catalana serà llengua oficial de l'Identit'CAT.

HERVÉ PI
[25/05/2008]

Triangle pel finançament

Ja ho diu la saviesa popular: la necessitat fa l'orgue. Igual que es parla d'allò tan conegut i manejat de "fer de la necessitat virtut". De vegades no és l'entusiasme, ni la racionalitat, ni les bones intencions (que de bones intencions l'Infern n'és ple) el que mou a fer coses positives, sinó la mera, pura, dura i simple necessitat. I ja em sap greu (i molt!) que la construcció (o reconstrucció) d'aquest nostre país plural no es faci perquè tots junts hàgim arribat a la conclusió que es tracta d'un projecte positiu, sinó per defensar-nos de l'aiguabarreig que ens cau damunt, dia sí dia també, procedent de l'altiplà espanyol. Sap molt de greu, però les coses van com van, i, al cap i a la fi, d'aquí a un parell de segles, ningú anirà a furgar en el subsòl de la nostra llibertat col·lectiva. Només ho faran, si els vaga, els historiadors ultraespecialitzats.

L'escanyament financer a què l'Estat espanyol sotmet les comunitats autònomes anomenades oficialment Comunitat Valenciana, Catalunya i Illes Balears ha fet que, malgrat les diferències entre elles, s'estigui en procés d'entesa autodefensiva. Catalunya, València i Balears tenen en comú el fet que paguen en impostos molt més a l'estat del que reben en forma d'inversions estatals. Practiquen, des de fa molts anys, una solidaritat mal entesa, sense data de caducitat i que realment no genera, a tots els nivells, el nivellament d'estàndard de vida que hauria de generar. Per tant, tenim en comú l'escanyor financera, auspiciada per governs successius (populars o socialistes, segons les etapes), per part de l'Estat espanyol. I això li toca igual a un govern tripartit al Principat de Catalunya, com a un govern progressista hexapartit (a les Balears), com a un govern conservador, en mans del PP (al País Valencià).

La situació de necessitat peremptòria en què es troben aquestes tres comunitats anomenades autònomes (mal anomenades, perquè si fossin autònomes, el seu finançament no dependria dels capricis de Madrid) ha mostrat, al cap i a la fi, que les posicions dels respectius governs no estan excessivament ideologitzades. I això resulta molt bo per al'acció de govern. L'embrió d'entesa entre les tres autonomies demostra que el president José Montilla prefereix

entendre's amb el PP valencià que no sucumbir al dictat de la central madrilenya dels socialistes. Molt bé. Demostra autonomia i capacitat de prendre decisions sense haver de passar per Ferraz. Així mateix, Francesc Camps, que ha estat atiant (si no ell directament, sí el seu partit) l'anticatalanisme al País Valencià, i que ha empastifat tant els nacionalistes com els socialistes en la seua campanya permanent, ara s'estima més tractar amb en Castells i en Montilla que no escoltar els amics del carrer Gènova (que potser li desaconsellarien de deixar-se veure amb aquestes companyies). I, mentrestant, el govern de Francesc Antich, que mai no li havia fet un lleig a Madrid, s'alia amb el govern valencià i amb el del Principat per fer front comú pel finançament.

En aquesta aliança a tres parts, no hi puc veure més que aspectes positius. Finalment, els governs del País Valencià, Catalunya i les illes Balears, encara que només sigui per una qüestió puntual i concreta, fan el mateix que fa habitualment la societat civil. Imiten el Triangle Jove (format per les organitzacions juvenils dels tres països), o la coordinadora de cambres de comerç (del que en diuen àrea mediterrània, o així, per no haver-ne de dir països catalans), o tantes i tantes entitats privades que tenen seu a les tres comunitats autònomes.

Catalunya, el País Valencià i les illes Balears, si unissin esforços, comptarien amb un potencial extraordinari, que les convertiria, necessàriament, en un motor de la Unió Europea. Podríem esdevenir un motor econòmic, però també un motor cultural i científic. Per això faria falta unes bones comunicacions entre Catalunya i el País Valencià (no és innocent que hi hagi un tren de gran velocitat Madrid-Barcelona, però que no n'hi hagi entre València i Barcelona, ni entre Barcelona i Montpeller). I fa falta que comenci a funcionar la maquinària política. Ni que sigui per pura i dura necessitat, perquè, si no funciona, podem fer tots tres un ridícul impressionant.

BERNAT JOAN I MARÍ,
dirigent d'Esquerra.

Ecspaña cañi ¡Arriba Ecspaña!

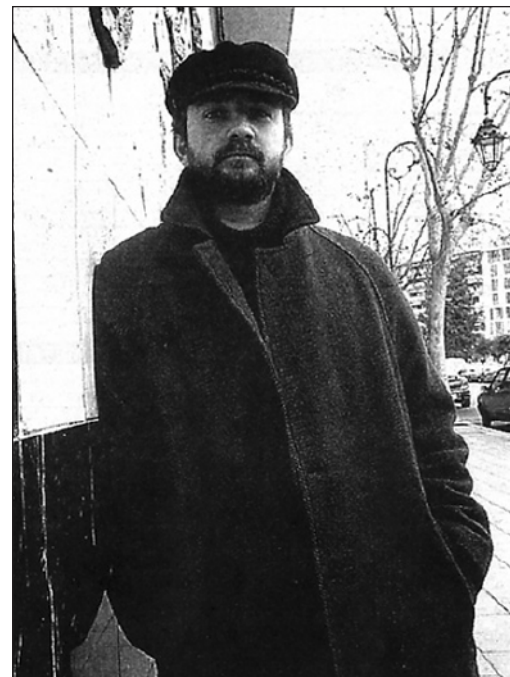
El fatxa del PP, Piña Valls, critica la campanya 'ara és la teva'

Si el fatxa del PP, **Román Piña Valls**, hagués estat un francès que va viure a França sota l'ocupació nazi hauria estat un col·laboracionista i un confident de la Gestapo: hauria renegat del francès, naturalment; i s'hauria posat a alabar en alemany i des de la premsa nazi les virtuts del nazisme i l'extermini dels jueus. Cal interpretar com un bon símptoma que la campanya de promoció del català rebí tota casta de vòmits, de gargalls i escopinades per part dels ocupants espanyols d'El (In)Mundo i del PP, i per part de la colla de traïdors, malanats i renegats antimallorquins que com **Román Piña Homs** (pare) i **Román Piña Valls** (fill), etc. els llepen el cul.

Reproduït de www.elmundo.es Por qué no hablar en catalán

Imagen de la campaña del Consell

2 de junio de 2008.- Este gobierno de pacto que preside Antich ha lanzado una campaña educativa en vallas publicitarias con el lema 'Ara és la teva: parla català'. Por si teníamos alguna duda de la estatura intelectual de nuestros gobernantes.

Resulta que se ha terminado alguna especie de ciclo tenebroso, en el que no éramos libres, en el que no teníamos 'la nuestra', en el que alguien nos ha hurtado la oportunidad de hablar en catalán. Ha llegado Antich y sus colaboradores en materia lingüística de ERC y PSM, y nos han quitado las cadenas, la venda de los ojos, y nos han dicho la palabras mágicas.

Rebutgen una pregunta a les Corts Valencianes perquè s'hi emprava la denominació 'País Valencià'

La diputada de Compromís pel País Valencià, Marina Albiol, tenia previst ahir presentar una pregunta a la junta de síndic de les Corts sobre la política que segueix el govern valencià pel que fa als mitjans públics, precisament ara que ha sortit a la llum l'informe que constata l'enfonsament de l'audiència de Canal 9 i l'increment de la despesa i les pèrdues. Finalment però el PP va vetar aquesta interpel·lació de la diputada de les Corts perquè contenia l'expressió "País Valencià". Albiol va afirmar poc després que el PP "s'ha tret de la màniga una excusa per impedir el debat".

La diputada va recordar també que l'Estatut del País Valencià diu que la denominació moderna de l'antic Regne de València és "País Valencià". Albiol pretenia denunciar la situació de la Ràdio Televisió Valenciana (RTVV, amb Canal 9 al

capdavant) on afirma que "hi domina l'amiguisme a l'hora de contractar el personal, es manipula la informació política i es bandeja el valencià mentre la cadena perd audiència".

Eroscatalà

[Enquestes](#) Renzo Montagnani II (29/05/2008)

Ingrid Bergman, actriu clàssica més eròtica

Sorpresa a l'enquesta sobre quina actriu clàssica us resulta més eròtica. La direcció d'aquesta web estava convençuda que la Monroe guanyaria per majoria absoluta, i en canvi ha estat la Bergman qui s'ha imposat en les preferències dels nostres usuaris. L'actriu sueca que va protagonitzar *Joana d'Arc*, *Encaadenados* o *Casablanca* entre d'altres, ha tingut el 20% dels vots, per sobre dels 14 que respectivament han obtingut Sofia Loren i la Marilyn Monroe. Més del 10% dels vots han estat per la rotunda Raquel Welch, seguida de Brigitte Bardot i Claudia Cardinale (10%). La resta d'opcions ja han estat per sota del 5%, amb Rita Hayworth al capdavant d'un grup on també hi havia Linda Lovelace, Ava Gardner i Gina Lollobrigida entre d'altres.

[Cites](#) Clare Quilty (29/05/2008)

Jack Nicholson i el sexe

“Pel que fa a les edats, al darrer any he cobert probablement tot el territori femení: des dels 21 anys fins als 61. Sóc molt bo amb la meua gent. Hi ha més d'una persona a qui he vist íntimament durant més de trenta anys.”

Jack Nicholson, actor de cinema

[Anecdolari](#) Henry Lee Lucas (28/05/2008)

Carey i les multigaltes

A més de ser una de les pitjors actrius i cantants de la cultura popular nord-americana, Mariah Carey també és un dels exemplars humans on les galtes facials i les galtes pectorals es confonen i fan tornar

ximples als uns i repugnen als altres. Un cas similar al què us exposàvem fa uns dies amb la JeLo. I vosaltres què en penseu? [la trempera matinera és trempera de pixera](#)).

[Ocellota de la setmana](#) Henry Lee Lucas (02/06/2008)

Ramona

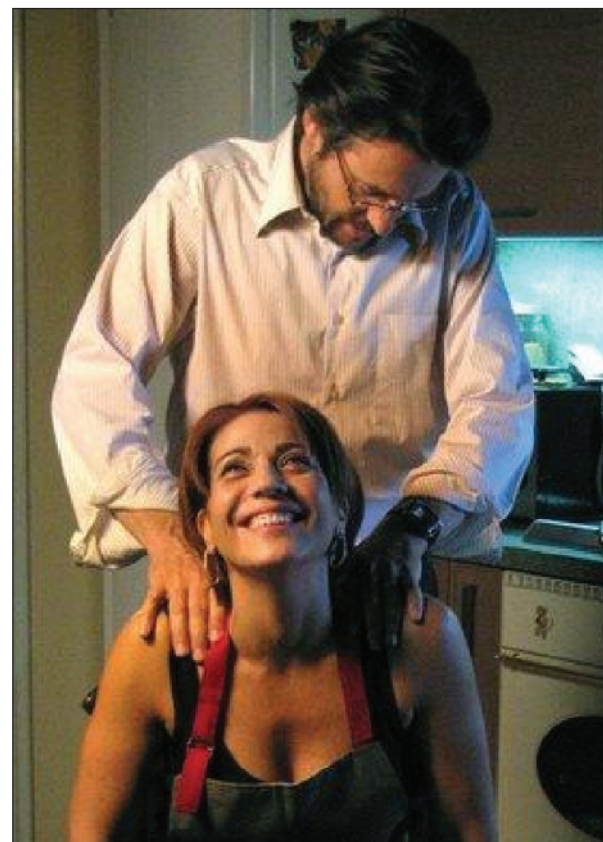
La Ramona és la més mona
De les noies de la plaça
Mireu si n'està de bona
Que la convidem a fer la tassa
I ella es deixa retratar
Tot just abans de dutxar-se
I ens tornem a excitar
I ella deixa estimar-se

[Televisió / Ràdio](#) Jim Beam (03/06/2008)

La pornografia a Ventdelplà

Al capítol d'ahir del serial de TV3 *Ventdelplà*, la Teresa té una conversa amb el seu fill Biel, arran

d'un calendari eròtic que aquest ha portat al col·legi, i al què posteriorment algú hi va afegir la cara de la professora. La imatge del calendari era la d'una dona imponent despullada, però curiosament la Teresa l'adverteix que allò és pornografia, i que no té res a veure amb l'amor que hi pot haver entre una dona i un home. Moralisme del més barat, reaccionari i resclosit, posat en la boca de la protagonista de la sèrie, per erosionar el cervell dels molts espectadors d'una sèrie amb molta audiència. Josep Maria Benet i Jornet ha donat mostres, un cop més, de quina mena de filosofia venen les seves sèries.

[Pollastre de la setmana](#) Dolores Haze (03/06/2008)

Ramon Jaume

En Ramon Jaume és un dimoniet
Que s'està tot el dia dret
Quan s'ajau una estoneta
És perquè ja la té dreta
Mentre pensa si va al llit
Ens ensenya ben bé un pit
Però prefereix amagar l'eina
I fer-la servir només per la feina

Poesia

Història de sa plaça d'Algaida

Algaida és el poble del president Antich

CLIMENT GARAU I SALVÀ

En el Single lo muntà,
Un tal Gabriel Ramona,
Va esser una persona,
Que molt ambient li va dar.
Allò se modernitzà,
De s'ambient que abans tenia,
Molta de gent hi aniria,
A beure i a berenar.

Allà s'hi va instal·lar,
Una tenda de teixits,
Molt bons i de molt profit
Això se trobava allà.
Tres telèfons per parlar
També s'hi instal·larien
Per poder comunicar.

De tot i en gran detall,
Allà podien trobar,
En Ramona la passà,
A n'En Jeroni Amengual.
Es cafè no morí mai,
Sinó que s'ampliaria,
Un gran taulell s'hi faria,
Per complir lo seu treball.

Bar Amengual li posaren,
En aquell modern cafè,
Tabac, bon suc, també te,
Sempre allà despatxaren.
A tots els clients, be tractaren,
Per tenir educació,
Sa madona amb dolçor,
Totes les gents la trobaren.

És un lloc molt concurrít,
On molta de gent hi va,
Allà hi podeu trobar,
Un variat escollit,
Salsa de conill fregit,
Amb llom i esclatasancs
Vos en llepareu ses mans,
Després d'haver-lo servit.

Mestre Pep es Teixidor,
Li deien en es veïnats
Un home espavilat
De roba en producció,
Telers de molt valor

En aquell temps va tenir,
Anava a repartir,
Pels pobles en carretó.

Tres filles ell va tenir,
Per cert ben espavilades,
Garrides i educades,
D'elles això se pot dir.
Sa mare les protegí,
De totes ses annerades,
A sa plaça ben mudades,
Que feien molt embellir.

I Can Borràs un temps era,
Dins sa Caiassa es pot dir,
Hi vivia es seu padrí,
Dormint tots amb sa somera.
De fet sa casa tota era
Només de un aiguavés,
Vivien de pa figuers,
Vestits de mala manera.

Dos fills los varen sortir
De fet ben espavilats,
Dins negoci destacats
N'Antoni i n'Agostí.
De joves varen partir
A fer de grans mercaders,
Guanyaren molts de doblers,
En tot lo que els va sortir.

Més tard se varen casar,
Els dos amb dues germanes,
D'es Caragols situades,
Això molt los ajudà.
Varen partir a comprar,
Tot allò que es presentava,
I a sa plaça una casa,
Molt vella per renovar.

Esta casa se va emprar
I va servir de hostal,
Allà carro i animal
A la gent se va llogar.
Mes tard la varen tomar,
Per poder-la exhibir,
No res varen planyer-hi,
Perquè be pogué quedar.

Res no és mesquí

Joan Salvat-Papasseit
(1894 - 1924)

A Josep Obiols

Res no és mesquí
ni cap hora és isarda,
ni és fosca la ventura de la nit.
I la rosada és clara
que el sol surt i s'ullprèn
i té delit del bany:
que s'emmiralla el llet de tota cosa feta.

Res no és mesquí,
i tot ric com el vi i la galta colrada.
I l'onada del mar sempre riu,
Primavera d'hivern - Primavera d'istiu.
I tot és Primavera:
i tota fulla verda eternament.

Res no és mesquí,
perquè els dies no passen;
i no arriba la mort ni si l'heu demanada.
I si l'heu demanada us dissimula un clot
perquè per tornar a néixer necessiteu morir.
I no som mai un plor
sinó un somriure fi
que es dispersa com grills de taronja.

Res no és mesquí,
perquè la cançó canta en cada bri de cosa.
- Avui, demà i ahir
s'esfullarà una rosa:
i a la verge més jove li vindrà llet al pit.

De L'irradiador del port i les gavines (1921)

Acudits

A l'escola, tres nens parlen dels seus pares respectius amb admiració. El primer diu:

- El meu pare, és l'home més ràpid del món. L'estiu passat, va fer una cursa a cavall i va guanyar sense forçar-se. El cavall no podia més.

El segon riu i respon:

- Ah això no és res, el meu pare fa tir a l'arc. És capaç de tirar una fletxa i arribar a tocar la diana abans que la fletxa...

El tercer esclata de riure i explica:

- No sabeu el que és la velocitat pura. El meu pare és funcionari i acaba a les 5 i cada dia és a casa a les 4 i mitja...

Va de bilbaïns. Dos bilbaïns són junts i un li diu a l'altre

- Joer, Patxi... es que los de Bilbao somos cojonudos, verdad?

- Aiba la ostia, ¿pero qué cojones dices tú de Bilbao, si tú has nacido en Cuenca?

- Oye, Patxi, perdona... Los de Bilbao nacemos donde nos da la puta gana!!!

Definició d'Atlàntic per un de Bilbao
Oceà situat entre Àfrica, Europa i Amèrica, que desemboca al Nervión.

Un borratxo es troba un capellà i li diu:

- Disculpi'm pare, es Vostè qui aparta les dones del mal?

- Sí, fill meu.

- Doncs aparti-me'n 2 pel dissabte, val?

Salut

La dependència és pròpia dels humans

La dependència és individual i col·lectiva, psicològica o química... En tots els casos, és funció de l'Altre. Si la vida social és una "droga" des del començament, cap on anem?

Un conversa amb l'Altre - Perpinyà, maig de 2008

És il·lusionari de pensar que l'Home pugui ésser independent: no solament neix amb necessitats, sinó que demés, com a animal social, es crea menesters... Ens fabriquem un teixit de costums que, no sols, estructurin el nostre comportament i la nostra manera de pensar, mes sobretot, ens tranquil·litzen ja que no els fem dependre de nosaltres mateixos. Així és com, poc a poc, passant d'un fenomen de moda, és a dir d'una imitació en l'espai, un comportament lúdic esdevindrà un costum (sia la repetició d'aquest comportament en el temps) i, perdent el seu caràcter fútil, es tornarà més i més «addictiu». Un xic com si, enlloc de l'alegre despreocupació i innocència dels primers temps, sorgís la necessitat cada vegada més creixent d'adoptar tal mena de capteniment, no pas per aquest comportament mateix (el plaer que pot procurar com a tal), sinó pel que permet d'obtenir de manera derivada, de manera secundària: fondre's en la massa, passar inadvertit, oblidar la seua singularitat - en resum ser en la norma. Des d'aquest punt de vista, la noció de dependència pren una significació molt particular que va força més enllà de la seua limitació a certes substàncies il·lícites o no. De què es tracta, ací, és d'una certa manera de pensar, un mode particular de relació al món que sembla acostar-se a la fórmula marxista: «La religió és l'opi del poble» però pas tan sols. No és qüestió, fora massa simplificador, de reduir la nostra posició a la idea segons la qual tota ideologia és una mena de droga. La nostra posició, ací, és de fer veure la interdependència que existeix entre subjectes, no solament entre individus, sinó igualment entre grups d'individus.

La dependència, són els Altres

És a través de l'Altre, que és tot altre, que podem arribar és a saber qui sem, i existim en aquesta diferència amb l'Altre... Problema! Si ens construïm respecte d'aquest Altre, participem en la seua construcció, doncs no és considerat com

autònom ans al contrari entra en una relació amb jo, generalment, de dues maneres oposades: o bé aquest Altre és considerat com superior a jo i m'inclin davant d'ell, o bé se'l veu com a inferior a jo i li imposi la meua llei. La diferència és, així, esbiaixada i esdevé relació de subjecció, relació de poder, de domini, per força. Així, el bescanvi, que ha de ser en principi el nostre mitjà per ser el que sem, no és ni igual, ni just. En aquest estadi és bo de saber si és desitjable de trobar-se en una situació on la societat seria plenament autònoma, trobant en si mateixa el seu propi fi, i inevitablement composta amb individus totalment lliures, és a dir sense cap alienació. Aquesta qüestió utòpica ens acosta a Pitàgores, per a qui l'Home és la mesura de tota cosa. El risc d'aquesta situació seria de veure l'hubris humana no ésser equilibrat per cap dike, els excessos de l'Home no serien limitats per cap dret emanant d'ell (i que no podrien emanar més que d'ell ja que l'home totalment lliure no podria tenir recurs a un dret que li seria transcendent tal la Temis). Això posa tota la problemàtica del "com viure junts"...

Els paradisos artificials, útils per romandre en la norma

Al marc social, col·lectiu per definició, si cadascun de nosaltres és deixat a l'expressió més àmplia de tots els excessos de cadascun de nosaltres, com és possible d'organitzar una organització social humana? Tret de reprendre la filosofia de la generació espontània que prové de l'Il·limitat que va desenvolupar Anaximandre i que remet a una unitat primordial i primitiva de la qual tot procedeix - no sense fatalisme. Veiem així dues posicions: aquella que es decanta pel fat, segons la qual l'home és la joguina d'un destí que no domina pas, aquella que defensa el franc albir, on el sol límit és el pensar, l'Home es torna un déu. Potser per allunyar aquesta doble angouxa: de no ser més que un automata o de ser igual al Demiürg, que els paradisos artificials que siguin químics, filosòfics, ideològics són necessaris a tot home, per tal que no tingui consciència ni de la seua finitud ni de la seua grandesa - i romangui en la norma.

Drogues

Per què droguem la mainada?

Els nens d'ara no són com abans, s'adapten a les exigències del segle. Als EUA, la Ritalina® forma part de les "drogues" administrades pels pares a la mainada. Aviat a Europa?

La Ritalina®, psico-estimulant per a mainatges

Tothom recorda les imatges que les televisions van difondre de la petita Maddie, la nena anglesa que va desaparèixer l'any passat al sud de Portugal. Segons les investigacions policials, la nena dormia profundament la nit del seu segrest per causa dels sedants que els seus pares li van administrar. Se sap que en el moment del fets, aquests estaven gaudint d'una vetllada fora del recinte hotel·ler on passaven les vacances. El que més crida l'atenció són els rumors que des d'aleshores van començar a circular sobre la pràctica, bastant habitual per cert, dels britànics per administrar sedants als seus fills per deslliurar-se de les seves responsabilitats. Serà una nova especialitat britànica? Aviat es trobarà per tota Europa? De fet, una pràctica molt freqüent al primer món és l'automedicació, i de retruc també l'automedicació infantil. És a dir, medicar sense rebre cap consell mèdic. Com és possible això? D'una banda trobem la publicitat dels fàrmacs anomenats "miracle" que es venen sense recepta mèdica i que esborren ràpidament els primers símptomes d'un refredat. D'altra banda, trobem la lliure interpretació que es fa de la cultura sanitària que, amb tota la informació de que disposem, fa que tothom entengui una mica (o moltíssim) de medicina. D'aquesta manera els pares droguen els seus fills quan estossegueuen o tenen febre obligant-los a prendre, per exemple, un xarop màgic que a més té un gust deliciós. Formem part d'una societat dominada per les obligacions laborals i domèstiques, així que no és estrany que avui dia sigui normal tenir a casa autèntiques farmàcies enlloc de petites farmàcies de primers auxilis. Tot plegat ens porta a una conclusió: no som gaire conscients dels perills que comporta l'automedicació.

La infància és una malaltia?

Fa tot just un any, el diari "The New York Times" va publicar una investigació sobre com la indústria

farmacèutica podia (pot) influir els psiquiatres infantils. Les farmacèutiques "subvencionen" els professionals que recomanen els seus medicaments, com també als que realitzen estudis i redacten els manuals que els psiquiatres solen seguir fil per randa a l'hora de prescriure un tractament. Les drogues que encapçalaven el rànking de les més administrades eren sobretot "antipsicòtics atípics". Actualment aquestes drogues encara són administrades a milers de nens nordamericans per ajudar als seus pares a controlar problemes de comportament, com la impulsivitat o la manca d'atenció dels més petits. La doble moral ianqui diu en aquest cas que és il·legal que les farmacèutiques paguin aquells que receptin certs medicaments... Encara que els metges sempre seran lliures per receptar-les si ho consideren necessari. Heus aquí una immensa fàbrica d'armes de destrucció massiva.

Un remei anomenat Ritalina®

Com ho assenyala el psiquiatre Peter Breggin, "Els medicaments semblen ser la resposta als problemes emocionals dels més petits". La Ritalina® és un estimulants de la família de les amfetamines, recomanat als Estats Units per l'Institut Nacional de la Salut Mental (NIMH) com l'únic remei contra la hiperactivitat... que resulta ser una malaltia! Les conseqüències de prendre aquest fàrmac són nefastes a curt termini, molts estudis ho afirmen. No obstant això, moltíssims més celebren el seu consum. El 90% de la Ritalina® produïda al món se consumeix al país de l'oncle Sam, encara que Novartis ja ha començat a introduir-la al mercat Europeu. "Cal prevenir els comportaments tòrbids dels més joves, com ho han expressat molts psiquiatres i un estudi recent de l'INSERM, fent intervencions als nens des de la maternal fins al cicle primari". Aquestes declaracions fetes el mes de novembre de l'any 2005 pel llavors Ministre de l'Interior francès i actual President, Nicolas Sarkozy, responen correctament als nous reptes de la nostra societat?

P E T I T S A N U N C I S

BORSA
IMMOBILIÀRIA

GRAN VIOBRA. Construccions en general. Venda i Lloguer d'Immables. Plaça Mare de Déu, 7 Colònia www.granviobra.es Tel. 971 656 330

IMMOBILIÀRIA TOÑIRUIZ. Isaac Peral, 46 Cala Rajada. Tel. 971 56654. A Manacor, Plaça de la Constitució, 1 Tel. 971 551 877. www.tonirui.com

TRASPÀS per no poder atendre, botiga de roba de la llar i de moda al carrer d'Isaac Peral, 44 de Cala Rajada. 10.000 . Tel. 699 628 088

LLOGARIA soterrani per viure a s'Arenal. Tel. 617 005 901

TRASPÀS LOCAL COMERCIAL, 230 M2. Negoci de souvenir en ple rendiment a la Plaça des Castellot de Santa Ponça. Tel. 971 691 742

NETEGES NORD. Cases (particulars i arrendaments...) Comunitats de veïns. Oficines i comerços. Finals d'obres. Manteniments. Mòbil 625 434 088 electrocorreu netegenord@hotmail.com Pollença

TERRA VIVA IMMOBILIÀRIA. Lloguer de cases a fora vila amb piscina a Mallorca i a Menorca. Si vols llogar per setmanes visita'ns al www.terraviva-mallorca.com carrer Major, 36 Alcúdia Tel. 971 546 426

VENC PIS A S'ARENAL. 180 m2. 5 habitacions, cuina menjador amb xemeneia, rebost, bany, dutxa, 30m2. de terrassa. 240.000 . Tel. 971 662 498

TRASPÀS SABATERIA. Per 30.000 , al carrer d' Aragó de Ciutat. Lloguer 250 . Tel. 971 243 553 /615 016 870

IMMOBILIARIA ARBONA Construccions i promocions immobiliàries. Carrer de la Lluna, 92 Sóller Tel. 629 478 226 inmobiabona.com.

BORSA DEL
MOTOR

Josep Vallespir i Gost, S.L. Exposició i venda, servei de mecànica. Venda de cotxes usats. Avinguda del Cid, 44. Carroceria i Pintura, carrer Sant Joan de la Creu, 65- Tel. 971 427 586. Mòbil 610 427 614 – SA RENALT SON FERRIOL

COMUNICATS

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252.

PRODUCTES
ECOLÒGICS

ECOLÒGICA MALLORCA. Productes per el consum responsable. www.ecologica-mallorca.es. Sa Plaça, 6 Sineu. Tel. 971 520 577

CAN BATLIU. Productes ecològics per a l'agricultura i la jardineria. Productes fitosanitaris. Via Portugal, 25 Manacor. Tel. 971 550 519

CANCOLETO. Vins ecològics. Visites concertades. Convent, 10, Petra. Tel. 971 561 544

ECOFORN. Pa i pastisseria ecològica d'espelta elaborada de manera artesanal sense additius ni conservants. Mediterrani, 2 Porto Cristo. Tel. 615 910 992

FOX FIBRA. Cotó orgànic "ecològic", sense tintes ni lleixivet, ni cap altre producte químic o sintètic. Suau, confortable, antial·lèrgic. Venda a l'engròs i a la menuda al carrer Blanquerna, 6 de Ciutat. Tel. 971 200 720

CARNISSERIA ECOLÒGICA Ca na Cris. Sa Perxa. Productes artesanals. Avinguda Carles V, 22- Davant el Poliesportiu. Lluçmajor. Tel. 971 120 089

LACASANATURAL. Construcció,

reformes, ecobioconstrucció, bioclimàtica, aplicació de pintures i vernissos naturals, aïllaments, suro natural per a trespols. Jardineria i agricultura biològiques. Estúdis geobològics. www.lacasa natural.net Tel. 971 140 453

RESTAURACIÓ

CAFETERIA BON VI. Plat del dia, 8 euróns beguda inclosa. Plats combinats, tapes, entrepans. Santa Maria del Camí, 3 Port de Sóller. Reservau al 971 632 057

RESTAURANT CAN MIQUEL. Avinguda de les Dàlies, 31 (davant l'Església) Palmanyola. Reservau al 971 617 727

RESTAURANT CAN JERONI. Menú a 7 . Els caps de setmana al vespre a la carta. Carrer de Mossèn Alcover, 11. Son Carrió

DER METZGER. "Leberkäs" Paté de carn de Baviera), salsitxa amb salsa curry, salxitxa alemana torrada al pa, salsitxa a la "Viena" amb ensalada de patates. Carrer Mussol, 12 Son Ferrer. Tel. 607 180 849

RESTAURANT SES JARDINES. Cuina mallorquina. Plat del dia 8 . Festius a la carta. Carretera de Manacor km. 29320. Montuïri. Reservau al 971 644 101

CELLER LA PARRA. Cuina típica mallorquina. Paella vegetal, porcella, paella mixta, tumbet... Joan XIII, 84 vora la benzinera. Port de Pollença. Reservau al 971 865 041

MENJARS PREPARATS CA NA TERE. Menjars a la mallorquina per endur-se'n. Cada 5 pollastres, un de regal. Avinguda Amèrica, 4, S'Arenal, al costat de la benzinera. Tel. 971 266 745

ES RECÓ DEN BLAI. Menú a 8'25, cafè inclòs. Joan Carles I, 62 de Muro. Reservau al 971 861 050

RESTAURANT MODESTO. Carn a la brasa. Postres casolans. Carrer Torrent de can Botana. Cala Sant Vicenç. Reservau al 626 085 554 971 531 463

RESTAURANT CAS BEATO. Menús a 12 , festius a 20. Servei a la carta. Carrer Tanqueta, 1 Randa. Reservau al 971 120 300

RESTAURACIO DE MOBLES. Xavier Barceló. Carrer d'en Cerdà, 105 Mòbil 687 559 600 Porreres

RESTAURANT CASTEULER. Carretera d'Inca a Selva km. 3. Reservau taula al 971 515 777

BAR BARA. Berenars, menú a 6 , carta. Ctra. Manacor, km 4'8 Reservau al 971 427 780 Son Ferriol

RESTAURANT CAN TITO. Peix i marisc fresc. Cuina mallorquina. Passeig del Born des Molinar, 2 Reservau al 971 271 016 cantito2001@terra.es

CAFETERIA CLUB NAUTIC CALA GAMBA. Menú Del dia a 8 . Tapes variades, paelles i fideuades.

Menjars per encàrrec. Passeig Cala Gamba s/n. Tel. 971 262 372

RESTAURANT ES CRUCE. Cuina mallorquina a la carta: porcella, rap a la marinera, cargols, me i picada. Gran varietat de plats per endur-se'n. Carretera Ciutat a Manacor km. 41 Vilafranca. Reservau al 971 560 073

CELLER RESTAURANT SATRAVESSA. Cuina mallorquina. L'amo és el cuiner. Menú a 9'50. Carrer Murta, 16 Inca. Reservau al 971 500 049

SERVEIS
PROFESSIONALS

RENTADURIA TINTORERIA JOAN. Cortines, cobertors, catifes, nòrdics... Passeig Colom, 55 Can Picafort. Tel. 971 850 037

FARMANATURA. Herboristeria, dietètica, dietes i consells. Passeig Colom, 34 (al costat de la peixateria) Can Picafort. Tel. 971 850 847

CREDIMAGNUM. Aconseguiu el teu préstec de forma ràpida, eficaç i econòmica. Passeig Colom, 6 Can Picafort. Tel. 971 853 185

LLEÓ VERD. Floristeria, perruqueria canina, animallets. Carrer d'Avall, 12 Sineu. Tel. 971 520 789

MAPFRE. Tota classe d'assegurances. Ronda de l'Estació, cantonada Bons Aires. Sineu Tel. 971 520 870 perels@mapfre.com

RECART. Repartiment i manipulació de correspondència. Mòbil 630 678 416 Manacor

FUTUR CLIMA. Venda i reparació d'aire condicionat. Maquinària d'hostaleria i alimentació. Mòbil 678 547 937 s'Illot.

INTERNET I SISTEMES POLLENTIA. La Gola, 11 baixos. Port de Pollença. 971 867 796 info@nchinformatica.com

COSADEDOS. Tapisseria, descans, mobles, decoració. Distribuïdor de matalassos Delanubbi. Carrer del Bisbe Taixaquet, 62 Lluçmajor. Tel. 971 748 088

AUTONAUTICAMANACOR. Tot per la pesca. Embarcacions neumàtiques, motors fora borda, rodets, canyes, fils, esquers, pesca submarina, vestits, fusels... Ses Parres, 61 Manacor 971 553 780

CANAROSETA. La perruqueria des de l'any 1931. Avinguda Baix des Cos, cantonada Sant Joan. Manacor. Demanau hora al 971 550 053

HIDROTUB. Subministraments de materials per a reg, piscines, fontaneria... C/València, 63 Son Bugadelles-Calvià. Tel. 971 693 241 hidrotub@blueforever.net

EXCAVACIONS I DERIVATS, S.L. Desmuntaments, formigó, sèquies, moviments de terra, microexcavació... Paviments, trespols industrials, poliments... Tel. 629 473 002

BALEAR DE MANTENIMENT I AUTOMATISMES. Automatitzi la

porta. Basculant, enrollable, corredora, batent. Venda, instal·lació i reparació. Contacte: 622 210 069 bma.amm@gmail.com

ÒPTICA SANTA PONÇA.. Riu Sil, 10. Santa Ponça. Tel. 971 692 335

PUBLICITAT ÀNCORA. Brodats, serigrafia, reclams publicitaris. Margalida Monlau, 48 Son Ferriol. Mòbil 661 711 656

INTENSIU. Berenars i tapes. Especialitat en anguiles. Divendres i dissabtes concert alternatiu. Carrer de les Germanies s/n Muro. Reservau al 971 860 646

BOTIGA D'INFORMÀTICA UPI. Venda d'ordinadors i reparació a domicili. La Rambla, 44 B Campos. Tel. 971 650 155 jtoniadorver@gmail.com

FISIOTERÀPIA. Col. 21. Úrsula Perelló. Carrer Vicenç Buades, 41. Tel. 971 867 003 ursi.perello@gmail.com Port de Pollença

FUTURQUIMIA. Fabricam desinfectants per a piscines, per rentar roba de l'hostaleria, per a rentar vaixelles... Carrer Asipo, nau, 2 Tel. 971 759 259 Can Valero

TOP DENTAL PEGUERA. Dr. J. Schmitter. Estètica, implants, ponts... Av. Peguera, 12-A local, 12. Peguera. Tel. 971 685 197 info@zahnarzt-peguera.com

BOTIGA MONTANA. Articles de regal, manualitats, bosses fetes de texans, bisuteria dels anys 40 i actual, adobs de bisuteria... Carrer de sa Mar, 69 Tel. 971 631 563 Sóller

MICOCINA. Cuines modernes i clàssiques. Brillants i mates. Postformades, laminades i de fusta en tots els models i colors. Antoni Noguera, 28. Ciutat. Tel. 971 421 540

BALL DE SALÓ SOCIAL STYL. Piano Bar. Donam classes de ball. Els caps de setmana ball per tothom. Carrer de Manacor, 2 Campos. Mòbil 661 565 119

CA'S DENTISTA. Sant Martí, 2 Tel. 971 832 186 Vilafranca

CONSTRUCCIONS JAUME I ROSSELLÓ. Doctor Fleming, 34 A Mòbil 607 858 666 jaumeirossello@terra.es LLubí

BAR KIKE. Plat del dia 5 més la beguda. Gremi Boters, 5 Son Castelló. Reservau taula al 971 432 028

TOLDOS S'ARENAL. Tota classe d'envelats. Sant Cristofor, 26. Tel. 971 441 980 s'Arenal de Mallorca

PARQUET I ARMARIS MIQUEL COLINA. Parquet, armaris, tarimes, portes, cuines... Marbella, 15 local, 3 can Pastilla. Tel. 971 263 657

NO ÉS PECAT. Botiga eròtica. Avinguda Salvador Joan, 86 baixos. Tel. 971 559 268 Manacor. manacor@noespecado.com

FONTANERIA BAIX DES COS. Energia solar, piscines, calefacció, instal·lacions de gas. Baix des Cos, 78 B. Tel. 971 552 519 Manacor

SUBWAY URBAN WEAR. Roba i

ANUNCIAU-VOS A L'ESTEL

(les empreses 25 cèntims la paraula)

Nom .....DNI .....

Cognoms .....Tel. ....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Carrer Bellavista, 44. 07240 Sant Joan (Mallorca)

calçat esportiu juvenil. La Rambla,44
A. Tel. 971 160 157 Campos

CAS FERRER-ARTESANIA EN FERRO. Serralleria, forja artística, metal·listeria, reparació de molins. Carrer Blatera,2 Son Ferriol. 971 429 579

GRUES MARRATXÍ. Servei les 24 hores. Tel. 971 795 914

U.K. IMPORTS. Distribuïm cerveses britàniques. Guinnes, Heiniker, Tetley, Cruz Campo... La Creu, 21 Llubí. Tel. 971 522 280

INFOCASACOLOM.COM. La seva immobiliària a Portocolom.

CANFESOL. Ferreteria,adrogueria,pintures,articles de piscina,objectes de regal,parament,juguets. Carrer Bisbe,1 Santanyi. Tel. 971 653 128

CONSTRUCCIONS I FONTANERIA ZUZAMA. Construcció, fontaneria, calefacció,climatització,piscines, recs. Es Camp den Ventura,2-A. Tel. 971 167 141 Calonge

INTERNETBALEARES Disseny i Tecnologia. Internet i Projectes Web, Disseny Corporatiu, Infografia Arquitectural, Protecció de Dades i Gestió de Calidad ISO. Telf: 971525465 – 658970701 –info@internetbalears.es –www.internetbalears.es

PERFORACIONS AIGÜES MALLORCA. . Sondejors d'aigua garantida. Tel 620 632 714

PASTISSERIA FRAU. Pa mallorquí forn de llenya, ensaïmades i pastissos. Sa Lluna,7. Sóller

RESIDENCIA GENT GRAN CALA ESTÀNCIA. Miquel Massutí,22. Can Pastilla

PISCINES SÓLLER. Construcció de piscines i aljubs. Camí de sa Figuera,27 Sóller. Tel. 656 951 382

NOU LLUCMAJOR. Pere Planells. Construcció en general. Carrer Galdent,1-1 Tel. 666 588 405 Llucmajor

FUSTERIA ALSAMORA. Carrer Jesús,34 Ariany. Tel. 971 830 275

CONSTRUCCIONS TOMEU RIBES. Constructors i margers. Sant Josep,66 Vilafranca. Tel. 670 027 726

ELECTRO ESPORLES. Instal·lacions elèctriques en general. Jaume I,6 baix. Esporles. Tel. 971 619 025

RESIDENCIA GALES. Per a tercera edat. Vàlids i assistits. Possibilitat de subvencions. Assistència mèdica, fisioterapèutica, rehabilitació. Miquel Rosselló alemany,17 Ciutat. Tel. 971 401 776

FORN LA CONCEPCIÓ. Forn de pa,restaurant i bar. Menú a 7'50. Carrer de la Concepció,16. Ciutat de Mallorca. Reservau al 971 712 626

PERRUQUERIA DE SENYORES ISIS. Fertilitzadora,2 Ciutat. Tel. 971 272 694

UPESYSTEMS/GELE. Portes automàtiques i enrotllables. Porreres. Tels 607 362 516/ 902 200 940

MRT INFORMÀTICA. Sant Roc,32 Porreres. Tel. 971 168 478 info@mrt-informatica.com www.mrtinformatica.com

METALISTERIA MARTINEZ. Treballam el ferro. L'acer i l'alumini. Gremi Tintorers,16 Son Castelló. Tel. 971 430 156

PERRUQUERIA DE SENYORES BARCELÓ. Carrer Ramon Muntaner,43 Ciutat. Demaneu hora al 971 758 957

PERRUQUERIA DE SENYORES MAKÀ. Botànic Bianor,19, s'Arenal de Mallorca. Tel. 971 260 756

GALLETES GELABERT Molí d'en Negre,2 Porreres Tel. 971 647 080

CONSTRUCCIONS Fills de Miquel Bover. Carrer Sala i Verd,14 Porreres. Tel. 971 168 414

EXPERT J. GARCIA. Venta d'electrodomèstics. Instal·lacions elèctriques i fontaneria. Carretera Porreres –Montuiri K. 4'8. Tel. 677 449 608. Correu electrònic: garcia.v@wanadoo.es

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES BARCELÓ. Vileta,10 Tel. 647 647 969 barcelobarcelo@terra.es

ELÈCTRICARAVIMA. Major,148 Porreres. Tel. 971 647 732

FONTANERIA Rafel Garcia Entrena. Instal·lador oficial i mantenidor. Arregla acumuladors. Carrer Major,148 Porreres. Tel. 971 168 077-659 254 118

ADMINISTRACIÓ DE LOTERIES Santa Creu,3. Porreres. Tel.971 166 636-679 349 911

FUSTERIA Bernat Bordoy. Carretera de Porreres-Campos.Tel.971 647 906-629 601 925 Porreres.

FUSTERIA Can Vila Carrer de la Rosa,20. Porreres Tel. 971 168 685 fusteriavila@fusteriavila.net

FUSTERIA LLITERES. Crr. Porreres-Montuiri K. 1 Tel. 971 168 466 Porreres

BIT instal·lacions elèctriques. Carr. Porreres-Montuiri K. 5'2. Tel. 971 647 408 info@bitinstalacions.com Porreres

ESCOLETA d'infants Sol Solet. Lluís,31 Tel. 971 647 191 Porreres

CONSTRUCCIONS LT GRIMALT, S.L. Cooperativa,27 Tel. 971 166 628-629 005 089 itgrimaltsl@hotmail.com www.itgrimaltsl.com

CENTRE TÈCNIC NATURAL. Quiromassatge, quiropràctica, osteopatia, drenatge limfàtic, reflexologia podal, dietètica i nutrició, homeopatia, naturopatia. Carrer Cerdà, s/n Tels 618 754 443 – 971 647 603 Porreres

PINTURES. Rafel i Toni. Pintam cases. Sa Galla,30 Tel. 649 031 287 – 630 106 428 Porreres.

EXCAVACIONS I DEMOLICIONS, obra civil i construcció en general. Ronda de l'Estació, 14-C. Porreres. Tel. 971 647 869 info@gabrielgayamorla.com www.gabrielgayamorla.com

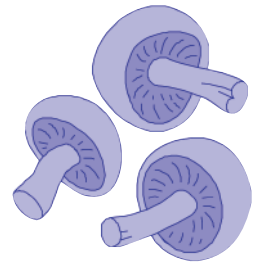
FONTANERIA JOAN FONT. Instal·lacions de fontaneria, piscines, calefacció, aire condicionat, venta i reparació d'electrodomèstics. Carrer Bonany,40 Vilafranca Tel. 610 057 779 jofoba@terra.es

CAN BATXÀ Ferreria d'en Damià Mora: connexions hidràuliques. Pare Molina,29 Tel. 606 270 305 Porreres

VENDES

VENC CURS COMPLET de Gestor immobiliari nou. 500 . Tel. 661427008

Cuina

Olla de congre sec

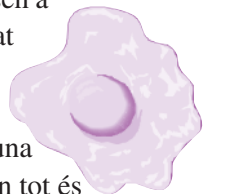
Plat de Quaresma, a la Terra Ferma.

Ingredients:

Mongetes seques, congre sec, patates, bledes, arròs, alls, julivert, aigua, oli i sal.

Preparació:

Es remullen les mongetes durant vint-i-quatre hores. Després, es posen a bullir en una olla, junt amb el congre trossejat, amb aigua, més aviat abundant, freda, a poc foc. Quan ja siguin quasi cuites, s'hi tira l'arròs, unes patates, tallades a daus grossos, i unes bledes, també trossejades. S'hi posa la sal i es fa una picada d'all i julivert, que es fregeix una mica en una paella, amb un raig d'oli, abans de tirar-la a l'olla. Quan tot és cuit, es serveix.

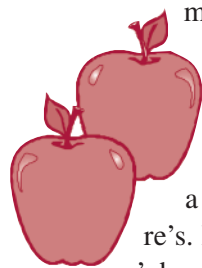
Sopa de pescador

Ingredients:

Caps i espines de peix, peixos de sopa (lluerna, rap, morralla...), gambes, ceba, tomàquet, fonoll bord, arròs, avellanes, alls, julivert, aigua, oli i sal.

Preparació:

En una paella amb oli, es fregeix la ceba, picada ben fina, fins que comença a agafar color. Llavors, s'hi afegeix el tomàquet, també picat ben fi, i es deixa coure. Quan el sofregit és cuit, es posa a bullir en una olla amb aigua, un brot de fonoll, els caps i les espines, durant mitja hora llarga. Es cola i es torna a fer bullir el brou. Després s'hi afegeix el peix, net, escatat i fet a talls grossos, i les gambes, sense cap. Es deixa bullir durant un quart d'hora, a foc baix. Mentre, es fa una picada amb els alls, una mica de julivert, unes quantes avellanes i la substància dels caps de les gambes. Passat el quart d'hora, es treu el peix. Es tira a l'olla la sal i un petit grapat d'arròs, que tardarà uns divuit minuts en coure's. Llavors, s'hi afegeix la picada, se li dóna un remenada, s'apaga el foc i s'aboca a la sopera, a la qual s'hi torna el peix.

Sarsuela

Ingredients:

Rap, escòrpora, nero, lluç, gambes, escamarlans, musclos, calamars, sípia, ceba, alls, tomàquet, julivert, farina, llorer, safrà, ametlles torrades, pa, vi blanc, oli, sal i pebre negre. Es poden fer altres combinacions de peixos i mariscs.

Preparació:

Es neteja el calamars i la sípia i es tallen, l'un a rotllanes, l'altra a daus. S'obren els musclos en una olla amb un dit d'aigua bullint. Quan són oberts, se'ls treu una valva i es cola l'aigua per treure'n qualsevol mica que porti. En una paella amb d'oli, es fregeix una llesca de pa, a poc foc i tombant-la sovint, fins que agafi color. Llavors es treu i es posa al morter. S'hi afegeix més oli i s'hi fregeix el peix, tallat a rodanxes i enfarinat. Quan és fregit, es reserva i es fregeixen les gambes i els escamarlans, fins que comencin a agafar color. Llavors, es posen amb el peix. Després, el calamars i la sípia, lleugerament. També es posen amb el peix. A la mateixa paella, s'ofega una mica de ceba, tallada pel llarg. Quan és transparent, s'hi afegeix el tomàquet ratllat i una fulla de llorer. Quan el tomàquet és cuit, es distribueix simètricament en una cassola el peix, el marisc, el calamars, la sípia i els musclos. Es tira el sofregit pel damunt. Es pica el pa, amb uns brins de safrà, unes quantes ametlles torrades pelades i unes quantes dents d'all. Es tira la picada a la cassola, i després l'aigua dels musclos, un got de vi blanc, un pessic de sal i una mica de pebre molt. Es tapa la cassola i es deixa coure, a poc foc, una estoneta. Llavors es destapa i es deixa coure una estona més, per a què el suc es redueixi. S'apaga el foc i s'escampa una mica de julivert picat pel damunt del peix. Es treu a taula amb la cassola.

CAN PICA-FORT

Fa 7 anys que na Caterina Canyelles i en Miquel Rosselló obren la fàbrica i exposició Tot Vidre a la carretera d'Alcúdia, 103 del Polígon de can Picafort. També tenen fàbrica de retolació i d'alumini. 971 850 132

CALARA-JADA

Fa 11 anys que n'Emili Rosa regenta el Restaurant Emili al carrer Cala Agulla, 104 de Calarajada. Se menja a la carta per uns 10 euróns de mitjana. A la foto amb el seu net Miquel. Tel. 971 819 388

Pompeu Fabra, Pau Casals, Ramon Llull, Antoni Gaudí, Narcís Monturiol, Tecla Sala i Enric Prat de la Riba elegits els 7 savis de Catalunya

L'Organització Capital de la Cultura Catalana va fer públic, el 31 de maig, que Pompeu Fabra (àmbit de llengua i literatura); Pau Casals (música i arts escèniques); Ramon Llull (humanitats); Antoni Gaudí (arts plàstiques); Narcís Monturiol (ciències i tecnologia); Tecla Sala (economia) i Enric Prat de la Riba (política) han estat elegits els 7 savis de Catalunya, d'acord amb la votació popular en la qual hi han participat 21.137 persones. Un total de 175 candidats optaven a convertir-se en els 7 savis de Catalunya, els noms i la biografia de tots els quals es poden consultar a la pàgina web www.ccc.cat.

Segons el president de l'organització Capital de la Cultura Catalana, Xavier Tudela, l'elecció dels 7 savis de Catalunya "s'ha desenvolupat amb la voluntat de promoure i divulgar les personalitats catalanes que pel

seu coneixement i saviesa han influït més en la història de Catalunya. Qualsevol dels 175 candidats que han optat a convertir-se en la persona més sàvia de Catalunya podia haver sortit elegit perquè totes elles i tots ells són persones que donen prestigi i rellevància internacional a la nostra nació mil·lenària".

Catalunya Ràdio ha estat l'emissora oficial de l'elecció dels 7 savis de Catalunya, en la qual hi han col·laborat també els diaris El Punt i Segre.

Els finalistes de cadascun dels 7 àmbits d'elecció han estat els següents:

Llengua i literatura: Música i arts escèniques: Joan Coromines Joan Brossa Salvador Espriu Pau Casals Pompeu Fabra Josep Anselm Clavé Mercè Rodoreda Pep Ventura Jacint Verdaguer Margarida Xirgu

Humanitats: Arts plàstiques: Miquel Batllori Salvador Dalí, Francesc Eiximenis Antoni Gaudí Carme Karr Joan Miró Ramon Llull Josep Puig i Cadafalch Abat Oliba Josep Lluís Sert i López

Ciències i tecnologia: **Economia:** Ignasi Barraquer Lluís Carulla Ildefons Cerdà

Pere Duran Farell Narcís Monturiol Ernest Lluch Joan Oró Francesc Moragas Josep Trueta Tecla Sala

Política: Valentí Almirall Jaume I, el Conqueridor Francesc Macià Enric Prat de la Riba, Antoni Rovira i Virgili

L'elecció dels 7 savis de Catalunya ha pres com a referència la dels 7 savis de Grècia, denominació donada per la tradició grega a set personatges de l'antiga Grècia (620 – 550 aC), famosos per la seva saviesa, constructors d'un ordre social que fa que la societat avanci pel seny i la intel·ligència.

El 7 savis de Grècia són personatges que representen un tipus de ciutadà que esdevé portaveu de l'esperit grec. Són figures que marquen el progrés en la civilització antiga. Entre altres, hi trobem filòsofs, estadistes, legisladors, poetes, jutges, estrategues, etc. Persones que posen la saviesa al servei de la societat.

La saviesa és un atribut de l'ésser humà, que li permet prendre decisions justes i equilibrades, i posar el coneixement en acció. La praxis de la saviesa enriqueix la societat i la fa avançar.

S I N E U

Pere Pol, Noret Puerto i Joan Gost són directius de la Associació ACOGAMA de criadors i seleccionadors d'aviram. Tenen la seu al carrer del Sol, 27 de Binissalem. Tel. 971 511 039

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

C.P. .... Població .....

C.I.F. .... Tel .....

M'interessa una subscripció

C/c o llibreta núm.

Codi Entitat	Codi Agència	D.C.	Número de Compte

Signatura:

Se subscriu **L'ESTEL** per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 35 € anuals

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Carrer Bellavista, 44
07240 Sant Joan (Mallorca)

Llegeix i subscriu-te a

L'ESTEL

la revista

dels empresaris

Tel. 971 85 85 80